

Beleidsnota

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

2008-2012

1. Inleiding

In het sturingsconcept van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) neemt het beleidsplan een centrale plaats in. Artikel 3 verplicht de gemeenteraad telkens voor een periode van ten hoogste vier jaren een plan op te stellen. De periode van vier jaar sluit aan bij artikel 110 van de Gemeentewet en bij andere planverplichtingen voor de gemeenten, zoals bijvoorbeeld in de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (Wcpv) beschreven.

Het beleidsplan beperkt zich uiteraard niet tot de vraag, welke voorzieningen verleend zullen worden. Het is een document waarin aandacht wordt besteed aan het totale beleid van de gemeente op het gebied van maatschappelijke ondersteuning. Het gaat daarbij niet alleen om het beleid op de afzonderlijke onderdelen, maar ook om de onderdelen in hun onderlinge samenhang. Het geeft de burger een basis om zijn (lokale) rechten te kennen als het gaat om individuele voorzieningen, waarbij de in artikel 5 neergelegde plicht om ter zake een verordening te maken voor de individuele voorzieningen deze rechten nader omschrijft. De gemeente Dinkelland heeft inmiddels een verordening. Maar het beleidsplan is evenzeer voor de burger van belang om zich een beeld te vormen van het gemeentelijke beleid in brede zin. Het kan voor de burger daarnaast een document zijn aan de hand waarvan hij, in combinatie met de door de gemeente gepubliceerde gegevens ingevolge artikel 9, kan zien wat ervan terechtgekomen is. Daarom verplicht de Wmo de gemeente in het plan niet alleen de hoofdzaken van beleid aan te geven, maar tevens te vermelden wat de gemeentelijke doelstellingen zijn, hoe het beleid zal worden uitgevoerd, en welke resultaten de gemeente wil behalen. Daarnaast kent de wet nog een verplichting voor de gemeente om ten aanzien van deze beleidsvorming advies te vragen van burgers en belangenorganisaties, b.v. vertegenwoordigd door een Wmo-raad.

De wet maatschappelijke ondersteuning eist van de gemeente:

- a. dat de gemeenteraad een of meer plannen vaststelt, die richting geven aan de door de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders te nemen beslissingen betreffende maatschappelijke ondersteuning.
- b. dat de gemeenteraad het plan telkens voor een periode van ten hoogste vier jaren vaststelt. Het plan kan tussentijds gewijzigd worden.
- c. dat het plan de hoofdzaken bevat van het door de gemeente te voeren beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning.
- d. dat in het plan in ieder geval wordt aangegeven:
 - wat de gemeentelijke **doelstellingen** zijn op de in artikel 1 onder g. van de wet genoemde onderdelen van maatschappelijke ondersteuning;
 - hoe het **samenhangende** beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning zal worden uitgevoerd en welke acties in de door het plan bestreken periode zullen worden ondernomen;
 - welke **resultaten** de gemeente in de door het plan bestreken periode wenst te behalen;
 - welke maatregelen de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders nemen om de **kwaliteit** te borgen van de wijze waarop de maatschappelijke ondersteuning wordt uitgevoerd;
 - welke maatregelen de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders nemen om de **keuzevrijheid** te bevorderen met betrekking tot de activiteiten van maatschappelijke ondersteuning.

2. Wat betekent de Wmo voor de gemeente Dinkelland?

De Wmo vormt het wettelijk kader voor het beleidsplan. Voor de visievorming is het van belang dat de betekenis van dit kader voor de eigen gemeente in kaart wordt gebracht. Hiertoe is in mei 2006 het document "Beleidskader Wmo" door het college en de gemeenteraad vastgesteld. Hieronder is verkort weergegeven, welke visie de gemeente hanteert bij de aspecten van de Wmo.

Visie

De gemeente Dinkelland ziet maatschappelijke ondersteuning als een hoofdthema van het sociale beleid. Maatschappelijke ondersteuning wordt gezien als een samenhangend lokaal stelsel van collectieve en individuele voorzieningen waarmee uitgaande van ieders eigen verantwoordelijkheid zorgvuldig wordt omgesprongen. Gelet op deze samenhang wordt maatschappelijke ondersteuning als onderdeel van het sociale beleid zodanig ingericht, dat op de negen prestatiegebieden de indeling van dat beleid kan worden geënt.

1. Het sociale beleid is voor alle Dinkellanders
Het voorwaardenscheppende sociale beleid is gericht op versterking van de gemeenschap, van de sociale samenhang, vooral via de wijkgerichte aanpak. De gemeente Dinkelland wil werken aan een leefomgeving die schoon, heel en veilig is. Daarnaast gaat ze uit van een risicogericht beleid dat gericht is op preventie van problemen. En een probleemgericht sociaal beleid dat gericht is op de aanpak en oplossing van ontstane problemen. Het streven is dat de algemene voorzieningen voor iedereen niet lijden onder de specifieke voorzieningen en verstrekkingen voor zorgbehoevenden.
2. Preventie waar mogelijk
Het gemeentelijke preventieve beleid is gericht op drie niveaus:
 - het onderkennen van oorzakelijke factoren en het voeren van algemeen beleid (bijv. voorlichting, sociale voorzieningen, sociale samenhang) waardoor de kans op uitval wordt verkleind;
 - het tijdig signaleren van risicogroepen en beginnende problematiek en het voeren van risicogericht beleid (begeleiding, ondersteuning);
 - het zodanig begeleiden van personen met problemen dat verergering wordt tegengegaan en reïntegratie als zelfstandig deelnemer van de samenleving wordt gerealiseerd.
3. Inclusief beleid
Inclusief beleid houdt in dat wij al onze mogelijkheden inzetten om dit beleidsdoel zo ver mogelijk te realiseren. Mensen met een ziekte, handicap of zorgbehoefte willen op een volwaardige wijze zelfstandig deelnemen aan de samenleving. Deelnemen aan de samenleving betekent een bijdrage leveren aan de samenleving in de zin van werk, winkelen of sporten, alsmede meedoen aan sociale of maatschappelijke activiteiten.
4. De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten
Het gemeentelijk beleid wordt gebouwd op solidariteit. Solidariteit tussen generaties, tussen mensen met een hoog inkomen en mensen met een laag inkomen, tussen mensen met een goede en met een slechte gezondheid.
5. Eigen verantwoordelijkheid van de burger
De gemeente onderschrijft het uitgangspunt van de Wmo: 'Niet leunen, maar steunen' en 'de burger meer aanspreken op eigen verantwoordelijkheid'. Deze werken echter alleen als men-

sen zelf in staat zijn ondersteuning te vinden en te regelen; als mensen zelf deze verantwoordelijkheid aankunnen.

6. Instrumentele uitgangspunten

- Houdbaar, dus sober en doelmatig
- Vraagsturing
- Regierol gemeente
- Zo min mogelijk bureaucratie
- Marktwerking, maar niet ten koste van alles

De relatie met de burger:

De Wmo wordt ook wel een participatiewet genoemd. Meedoen in de samenleving is het devies van de Wmo. Hiermee wordt vooral bedoeld op de doelstelling van de wet.

Als het gaat om de verantwoordelijkheden van de overheid in het kader van de wet is de Wmo de eerste wet die gebaseerd is op het zogenaamde "horizontale sturingsmodel". Het Rijk geeft de kaders aan maar de gemeente moet het beleid en de voorzieningen afstemmen op de behoefte van de burgers maar ook samen met die burgers, de zorginstellingen en andere lokale partijen. De gemeente moet het resultaat van het Wmo-beleid inzichtelijk maken voor de lokale samenleving. Concreet betekent dit dat wij moeten zorgdragen voor participatie en verantwoording.

De gemeente Dinkelland vindt participatie een belangrijk instrument en wenst betrokkenen te betrekken bij het opstellen van beleid en uitvoering. Burgerparticipatie moet in het kader van de Wmo in brede zin worden toegepast en moet verder gaan dan alleen belangenbehartiging. Het zal dan ook niet alleen bij de start van de wet aan de orde zijn maar een doorlopend punt van aandacht moeten blijven.

Burger en cliëntenparticipatie dragen bovendien bij aan de kwaliteit van beleid:

- Het geeft inzicht in wensen en behoeften;
- Er wordt een draagvlak gecreëerd voor de keuzes en prioriteiten;
- Er ontstaat meer betrokkenheid van de burgers;
- Betere, doordachte besluitvorming.

3. Wat voor gemeente zijn we nu?

Om te komen tot een 4 jarig beleidsplan is het belangrijk dat de gemeente zich een goed beeld vormt van wat er al is en van wat men graag wil (bereiken). Het ambitieniveau zal opnieuw bepaald moeten worden. Een goede raadgever daarbij is natuurlijk het collegeprogramma en de reeds vervaardigde nota's rondom de 9 prestatievelden. Bij het neerzetten van deze 0-meting is de vraag gerechtvaardigd of het ingezette beleid aan verandering onderhevig is. Deze afweging zal wel plaats moeten vinden op een integrale wijze, d.w.z. dat keuzes die gemaakt worden, invloed hebben of kunnen hebben op andere beleidsterreinen. De vraag moet altijd gesteld worden of deze neveneffecten ook beoogd en wenselijk zijn. Afstemming met de Wmo-raad is daarbij een verplichting.

Naast beleidsmatige keuzes kunnen ook financiële overwegingen een rol spelen. Immers de Wmo geeft de gemeente niet meer middelen dan die in het gemeentefonds zijn aangereikt bij uitvoering aan de Welzijnswet en/of Wvg. Gemeenten hebben alleen meer middelen gekregen voor de uitvoering van de huishoudelijke verzorging. Verder blijven de budgetten nagenoeg hetzelfde. Wel worden door de werking van de Wmo financiële middelen op een andere wijze met elkaar in verbinding gebracht. Hierdoor kan het zijn dat het budget waar de Wmo invloed op uitoefent van een totaal andere grootte is geworden. Hierbij gaat het niet alleen om middelen, waarvan wij het gevoel hebben dat deze voor te onderscheiden doelgroepen, zoals gehandicapten of ouderen worden aangewend. De Wmo is nu juist een wet die de middelen en doelstellingen voor alle burgers in de samenleving wenst te bundelen.

Nieuw beleid wint echter alleen aan kracht, wanneer het is gebaseerd op actuele gegevens.

3.1 SITUATIE voor 1 januari 2007

In de Wmo gaan de Welzijnswet, Wvg, een deel van de AWBZ en een deel van de WCPV (OGGZ) op. Deze wetten worden hieronder beknopt op hoofdlijnen weergegeven, zodat duidelijk is welke functie zij in de huidige situatie vervullen en om een beeld te vormen van de reikwijdte van de Wmo.

Welzijnswet

Het welzijnsbeleid wordt in de Welzijnswet (1994) omschreven als de gezamenlijke inspanning van de overheden op maatschappelijk en sociaal-cultureel terrein, die tot doel heeft, in samenwerking met het particulier initiatief en andere betrokkenen:

1. de ontplooiingsmogelijkheden van mensen te vergroten en hun zelfredzaamheid evenals hun deelname aan de samenleving te stimuleren mede om te voorkomen dat mensen in een achterstandspositie raken;
2. de personen die in een achterstandspositie zijn geraakt mogelijkheden te bieden hun positie te verbeteren;
3. het welbevinden van personen in de samenleving op andere wijze te bevorderen.

Er worden in de Welzijnswet drie overheidstaken onderscheiden:

- lokale overheid: beleid inzake uitvoerend werk. Het geheel van maatschappelijke en sociaal-culturele activiteiten, rechtstreeks gericht op personen of groepen van personen in de samenleving;
- provinciale overheid: beleid inzake steunfunctiewerk. Het geheel van de activiteiten die het uitvoerend werk ondersteunen;
- rijksoverheid: beleid inzake de landelijke functie:
 - het volgen, signaleren en analyseren van ontwikkelingen in de samenleving;
 - het stimuleren van nieuw beleid, nieuwe voorzieningen en activiteiten;
 - het zorgdragen voor innovatieve projecten met een landelijke betekenis;
 - het zorgdragen voor internationale uitwisselingen van informatie;
 - het zorgdragen voor een landelijke infrastructuur waaronder landelijke organisaties.

De Welzijnswet is van toepassing op de volgende terreinen:

1. welzijn jeugd, behoudens voor zover de Wet op de jeugdhulpverlening van toepassing is;
2. kinderopvang;
3. maatschappelijke dienstverlening;
4. maatschappelijke opvang, waaronder sociale pensions en vrouwenopvang;
5. verslavingsbeleid, behoudens wanneer de AWBZ van toepassing is;
6. sociaal-cultureel werk;
7. emancipatie;
8. sport;
9. welzijn ouderen, behoudens voor zover de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten van toepassing is;
10. welzijn gehandicapten;
11. welzijn etnische minderheden en groepen personen die in een met etnische minderheden vergelijkbare positie verkeren, behoudens voor zover de Wet inburgering nieuwkomers van toepassing is.
12. dienstverlening ten behoeve van door de Tweede Wereldoorlog getroffen personen;
13. activiteiten in het kader van de viering van de bevrijding, de voorlichting over en herdenking van de gebeurtenissen gedurende de Tweede Wereldoorlog.

Wet voorzieningen gehandicapten

De Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) heeft als uitgangspunt dat ouderen en gehandicapten zo lang mogelijk zelfstandig blijven en kunnen deelnemen aan het sociale en maatschappelijke leven. Daartoe voorziet de Wvg in woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en hulpmiddelen.

De Wvg wordt uitgevoerd door gemeenten. Iedere gemeente heeft een 'zorgplicht'. Dit betekent dat gemeenten verplicht zijn deze voorzieningen te verstrekken aan iedereen die het nodig heeft. Welke voorzieningen er precies zijn, hoe de voorzieningen worden verstrekt en hoe hoog een eventuele eigen bijdrage is, verschilt per gemeente.

Gemeenten zijn verplicht een verordening op te stellen, waarin het individuele aanspraakniveau is vastgelegd. Over de te verstrekken voorziening is in de Wvg vastgelegd dat deze "doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht" wordt verleend. Individuele gehandicapten kunnen zich beroepen op de Wvg en de gemeentelijke verordening.

Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten

Iedere inwoner in Nederland is via de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) verzekerd voor zorg en ondersteuning bij langdurige ziekte, handicap of ouderdom. De AWBZ regelt nu de rechten op verstrekkingen op de volgende gebieden:

- persoonlijke verzorging
- verpleging
- ondersteunende begeleiding
- activerende begeleiding (dagbesteding)
- behandeling
- verblijf

Deze functies worden geleverd door instellingen die door het College voor zorgverzekeringen zijn toegelaten als AWBZ-instelling. Het kan daarbij gaan om 'traditionele' verzorgingshuizen, verpleeghuizen, thuiszorgorganisaties, ggz-instellingen en instellingen voor gehandicaptenzorg.

Voor de gemeente Dinkelland contracteert het Zorgkantoor Menzis te Enschede de bovengenoemde zorgfuncties bij de aanbieders van verpleging en verzorging, GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg), gehandicaptenzorg en aanbieders maatschappelijke opvang.

De zorg in de AWBZ begint met een indicatiestelling. Per 1 januari 2005 voert het landelijk Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) de AWBZ-indicaties uit.

Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid

De Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) is geregeld in de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (2003) (WCPV), die in 1989 is ingevoerd, om de relatie tussen het Rijk en de gemeenten ten aanzien van de collectieve preventie & openbare gezondheidszorg te regelen. Deze wet verplicht alle gemeenten om actief te zijn op het gebied van Volksgezondheid. Dit uit zich in volgende 3 verplichtingen:

1. Gemeenten hebben de verplichting om een gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) in stand te houden.
2. Gemeenten moeten zorg dragen voor de afstemming tussen de preventie en de curatie (bestrijding / behandeling).
3. Gemeenten hebben een aantal taken, zoals epidemiologie, infectieziektebestrijding, jeugdgezondheidszorg, gezondheidsvoorlichting en vaccinaties (deze taken worden uitgevoerd door de GGD).

De OGGZ heeft betrekking op 'het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de openbare geestelijke gezondheidszorg, het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen, het functioneren als meldpunt voor signalen van crisis of dreiging van crisis bij kwetsbare personen en risicogroepen, het bieden van psychosociale hulp bij rampen en het tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering van de openbare geestelijke gezondheidszorg.' Met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen zijn dit alle zaken die overgaan in de Wmo.

3.2 Bestaand beleid

Welk bestaand beleid, nota's en beleidsgebieden zijn nu voor de gemeente Dinkelland relevant? Zijn ze nog wel actueel? Sluit de onderliggende Wmo-visie daarvan voldoende aan op de visie van de gemeente op de Wmo? De negen Wmo prestatievelden vertonen veel overlap met het bestaand beleid of raken daaraan. Welke beleidsterreinen de gemeente relevant vindt, is mede afhankelijk van de visie van het gemeentebestuur op de inhoud van de Wmo. Deze informatie is weer noodzakelijk om de volle omvang van het huidige beleid te kunnen gebruiken bij de bepaling van het toekomstige beleid, nl. voortzetting, herijking of vernieuwen.

Omvang van de gegevens:

Op te bepalen in welke mate de gemeente reeds voldoet aan de Wmo-uitgangspunten dient ten aanzien van het huidige beleid een antwoord te worden gezocht en gegeven op de navolgende vragen:

1. Wat is de doelstelling van het beleid? Welke visie zit er achter?
2. Over welke periode heeft het beleidsthema betrekking? Worden er nog activiteiten verricht of is het slapend?
3. Wordt het beleid regionaal of lokaal uitgevoerd?
4. Welke samenhang is er met aanpalende beleidsthema's, zowel Wmo gerelateerd als niet Wmo gerelateerd?
5. Wat is de financiële omvang van het beleid?
6. Welke partners of derden spelen bij de uitwerking of uitvoering van het beleid een rol?
7. Welke resultaten worden met het beleid beoogd? Zijn deze s.m.a.r.t. te maken en worden deze ook nagekomen. (specifiek, meetbaar, acceptabel, resultaat en tijdgebonden)
8. Op welk van de 9 prestatievelden is het huidige beleid van toepassing?
9. Welke rol heeft de gemeente bij het huidige beleid? (initieënd, coördinerend, faciliterend etc.

In de bijlage is een overzicht opgenomen van het huidige beleid. Hierbij gaat het om de terreinen leefbaarheid, gezondheidsbeleid, subsidies, sport, jeugd, armoedebeleid, (sociale) activering en arbeidsintegratie, ouderen, informatie en advies, vrijwilligers en mantelzorg, gehandicaptenbeleid, wonen, (vrouwen)opvang alsmede verslavingszorg.

3.3 Profiel van de gemeente

Om te bepalen welke vraag om ondersteuning de gemeente kan verwachten, is inzicht nodig in bevolkingssamenstelling, omvang doelgroepen en gegevens over zelfredzaamheid en participatie. Gebleken is dat de gemeente vrij weinig gegevens kent welke kunnen worden gebruikt bij het ontwikkelen van beleid. Bevolkingsgegevens zijn vaak geen probleem, maar inzicht in overige gegevens is lastiger.

Bevolkingssamenstelling

(bron: gemeente op maat 2005)

Bevolking naar leeftijd, 1 januari 2005

	Dinkelland		Overijssel		Nederland	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Bevolking	26 103		1 109 432		16 305 526	
0- 4 jaar	1 835	7,0	73 858	6,7	1 010 626	6,2
5- 9 jaar	1 932	7,4	70 297	6,3	987 916	6,1
10-14 jaar	1 855	7,1	71 554	6,4	1 010 032	6,2
15-19 jaar	1 589	6,1	70 154	6,3	979 383	6,0
20-24 jaar	1 112	4,3	69 212	6,2	969 352	5,9
25-44 jaar	7 012	26,9	320 324	28,9	4 806 196	29,5
45-64 jaar	6 652	25,5	277 663	25,0	4 253 351	26,1
65-79 jaar	3 163	12,1	118 928	10,7	1 715 097	10,5
80 jaar of ouder	953	3,7	37 442	3,4	573 573	3,5

Veranderingen in de bevolking, 2005

	Dinkelland	Overijssel	Nederland
Aantal inwoners op 1 januari	26 103	1 109 432	16 305 526
geboorte	330	13 942	187 910
sterfte	224	9 382	136 402
Geboorteoverschot	106	4 560	51 508
vestiging	502	35 547	642 089
vertrek	574	35 020	642 089
Binnenlands migratieoverschot	-72	527	
immigratie	47	4 784	92 297
emigratie	103	4 230	83 399
Migratieoverschot	-56	554	8 898
Aantal inwoners op 31 december	26 092	1 113 529	16 334 210
Bevolkingsgroei (na saldo correcties)	-11	4 097	28 684
Gemiddeld aantal inwoners	26 097,5	1 111 480,5	16 319 868,0

Ten aanzien van de bevolkingsgegevens kan nog worden opgemerkt dat de gemeente vanaf 2003 een jaarlijkse toename kent van de bevolking van 65 jaar en ouder met ongeveer 0,2% per jaar. De toename van de bevolking tussen 45 en 65 jaar is nog groter, nl. 0,7% per jaar. De bevolking jonger dan 45 jaar neemt jaarlijks af met 1%.

Gegevens over zelfredzaamheid en participatie

Zoals gezegd is het verkrijgen van gegevens over de mate van zelfredzaamheid en/of participatie een stuk moeilijker. Dat komt enerzijds door de veelvoud aan onderwerpen, die bepalend hiervoor zijn. Denk hierbij aan de mate van werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, schuldenproblematiek, inkomen en bezit, criminaliteit en geweld, dakloosheid, verslaving, suïcidaliteit, huisuitzettingen, deelname aan het verenigingsleven, aan sport en aan mantelzorg en vrijwilligerswerk, migratie in en uit de gemeente en tussen wijken en het gebruik van voorzieningen. Al deze onderwerpen bepalen de mate aan de mogelijkheden van de individuele burger om mee te kunnen doen aan de samenleving.

Het belang van kernraden

In iedere kern binnen de gemeente Dinkelland is een kernraad. Deze kernraad signaleert ontwikkelingen, wensen en ideeën binnen de kern en geeft deze door aan de gemeente. Op deze manier is er goed contact tussen de gemeente en de kernen en wordt bijgedragen aan de leefbaarheid in de gemeente. De samenwerking met de kernraden is volop in ontwikkeling.

3.4. Voorzieningen

De gemeente heeft en kent vele voorzieningen die relevant zijn voor de Wmo. Veel van deze voorzieningen, zowel lokaal als regionaal, zijn inmiddels opgenomen in een digitale sociale kaart van de gemeente. De informatie over voorzieningen zijn te vinden op www.dinkelland.nl, de digitale gemeentegids en op www.socialekaarttwente.nl.

Relevante voorzieningen voor de Wmo zijn o.a.:

- voorzieningen voor informatie, advies en cliëntondersteuning
- organisaties voor informele zorg
- professionele aanbieders op het gebied van zorg en welzijn
- andere organisaties en initiatieven die deel uitmaken van de zgn. civil society

Deze voorzieningen maken deel uit van de sociale kaart. Het beheer van de digitale sociale kaart ligt bij de Regio Twente en maakt deel uit van het thema "Twentse zorgklokken". Naast omvang, aard en kwaliteit van het aanbod is het voor het toekomstige beleid belangrijk vast te stellen, welke relatie de gemeente heeft met deze voorzieningen. Op basis van dat overzicht kan worden vastgesteld of er sprake is van witte vlekken.

3.5. Interne organisatie

De realisatie van de gemeentelijke doelen met de Wmo vraagt om samenwerking en afstemming tussen verschillende gemeentelijke portefeuillehouders en diensten. Daarom is het belangrijk de betrokkenen al in een vroeg stadium bij de voorbereiding van het Wmo-beleid te betrekken. Belangrijke thema's voor de interne organisatie zijn:

- de samenhang tussen de voormalige WVG en de vroegere Welzijnswet
- afstemming tussen de diensten Ontwikkeling en Maatschappelijke Zorg
- afstemming tussen volksgezondheid en welzijn.

Tijdens de voorbereiding op dit beleidsplan heeft de werkgroep geconstateerd dat de interne organisatie van de gemeente in de huidige vorm de navolgende kenmerken kent:

1. Beleidsvorming vindt voornamelijk plaats middels thematische- en/of doelgroepbenadering, o.a.
 - ouderen
 - gehandicapten
 - jeugd
 - vrijwilligers
 - volksgezondheid
 - sport
 - cultuur
 - onderwijs , etc
2. Er is weinig samenhang tussen de beleidsvelden
3. Rol van de gemeente is veelal initiator, coördinator, maar voert nog te weinig regie.
 - Burger is wel bereid tot meedenken en overleg, maar voelt zich niet echt verantwoordelijk
 - Burger leunt achterover en denkt - gemeente, regel het maar
4. Gemeente is ook veelal financieel verantwoordelijk
5. Er worden onvoldoende prestatieafspraken geformuleerd, die als s.m.a.r.t. te betitelen zijn
6. Er wordt onvoldoende aan effectmeting van het beleid gedaan
7. De zakelijkheid van de gemeente in relatie naar burgers/instellingen is niet optimaal

3.6 Financiën

Het budget dat de gemeente beschikbaar heeft voor de uitvoering van de Wmo bepaalt voor een groot deel de mogelijkheden van de beleidskeuzes. Om deze uitgangssituatie te kennen, is inzicht nodig in de huidige uitgaven aan de bestaande taken en de gelden die meekomen met de nieuwe taken. Het gaat om de budgetten die worden besteedt aan welzijn, WVG en openbare geestelijke gezondheidszorg (tot nu toe WCPV). Deze hoorden ook in 2006 al tot het gemeentebudget. Dit wordt in 2007 aangevuld met de budgetten voor de nieuwe verplichtingen zoals hulp bij het huishouden, loketten, mantelzorgondersteuning en vrijwillige thuiszorg, gelden vanuit de AWBZ en AFBZ voor OGGZ en diensten bij wonen met zorg en de uitkeringen voor de invoering en voor de uitvoeringskosten van de Wmo. De toegekende budgetten zullen meestal de verwachte uitgaven niet exact dekken, omdat de historische situatie (voor 2007 is dat 2005) af kan wijken van de gehanteerde verdeelsleutel. Het totale begrote Wmo budget, rekening houdend met bovenstaande gegevens bedraagt:

Direct beïnvloedbaar budget	-	€ 9.210.478,--
Kapitaallasten	-	€ 914.544,--
Apparaatskosten	-	<u>€ 2.282.273,--</u>
Totaal	-	€12.407.295,--

Zie voor een volledig overzicht de financiële uitwerking in bijlage

4. Wat voor gemeente willen we zijn?

Toekomstvisie gemeente Dinkelland

Zoals uit vorengaande tekst blijkt is de huidige situatie redelijk te beschrijven. Maar hoe zit dat nu op de langere termijn, b.v. over 15 jaar? Van belang is om voor de toekomst over betrouwbare kengetallen te beschikken, teneinde zorgvuldig Wmo-beleid te kunnen voeren. Voor de gemeente is het van belang over een langere termijn, ongeveer 15 jaar, gedegen inzicht te krijgen in de sociaal maatschappelijke, economische en demografische factoren. Trends en verwachtingen, kansen en bedreigingen ten aanzien van vergrijzing, economische voor- of tegenspoed, woningmarkt ontwikkelingen, etc. dienen in kaart te worden gebracht. Deze gegevens stelt de gemeente in staat om een heldere meerjaren visie te ontwikkelen en om te bezien of herijking van de gemeentelijke rol aan de orde is.

De gemeente Dinkelland is druk doende geweest om een toekomstvisie te ontwikkelen die een begrensd horizon kent van ongeveer 10 jaar. Deze periode is gekozen om een goede balans te kunnen vinden in consistentie en koersvastheid van beleid en acceptatie van niet teveel onzekerheden en risico's. In de notitie 'strategische visie' heeft de gemeente aangegeven op welke wijze zij aankijkt tegen de Wmo. De gemeente Dinkelland is zich bewust van de veerkracht en de zelfredzaamheid van de samenleving en de daarin actieve en minder actieve burgers en zgn. maatschappelijke verbanden. Wat de samenleving zelf kan moet ook aan de samenleving worden overgelaten. De gemeente treedt alleen op indien haar interventie aantoonbaar gewenst is. Het regisseren van de samenleving staat voorop, doch ook de rol van initiator en motor moet niet worden geschuwd. Om dit te willen bereiken dient de gemeente in de toekomst meer in te zetten op kwaliteit dan kwantiteit en meer op diepte dan verbreding. Dinkelland wil als gemeente haar kernen, burgers ruimte en verantwoordelijkheid geven om te werken aan een samenleving die zich kenmerkt door duurzaamheid en kwaliteit.

De gemeente Dinkelland wenst een professionele, compacte en transparante overheid te zijn die weet wat de samenleving vraagt en daar vervolgens slagvaardig op inspeelt. Om deze ambitie waar te maken is de navolgende visie en missie ontwikkeld:

Dinkelland staat voor het duurzaam borgen en ontwikkelen van een unieke combinatie van levende en sociaal coherente gemeenschappen, die zich o.a. kenmerken als een zelfredzame en participatieve samenleving, waarin de menselijke maat bepalend is en waarin gewortelde sociale en culturele verbanden worden gewaarborgd.

4.1 Reikwijdte

De kern van deze beleidsnota zal bestaan uit de vertaling van bovengenoemde visie. Van hieruit wil de gemeente Dinkelland invulling geven aan de Wmo, vertaald naar concrete ambities die zij de komende vier jaar wil realiseren. Het gaat daarbij om concrete doelstellingen per prestatieveld gekoppeld aan prestatie-indicatoren, waaraan de realisatie van deze doelen kunnen worden afmeten, evenals de in te zetten activiteiten en budgetten om deze doelen te realiseren.

De Wmo-thema's en de prestatievelden hangen niet alleen onderling samen, maar vertonen ook relaties met aanpalende beleidsterreinen. Bijvoorbeeld volksgezondheid, wonen, onderwijs, werk en inkomen, armoedebeleid, veiligheidsbeleid. Daarom is in de uitwerking van de beleidskeuzes ook het begrip *integraal beleid* getracht mede vorm te geven. Hieronder wordt verstaan de overkoepelende hoofdlijnen, die verschillende beleidsterreinen met elkaar verbinden.

4.2 Doelstellingen en instrumenten

Centraal in het beleidsplan staat de formulering van het beleid per prestatieveld, thema of doelgroep. Allereerst gaat het daarbij om de concrete beleidsdoelen die de gemeente in vier jaar wil realiseren. De bedoeling is dat er jaarlijks wordt geëvalueerd, hoe het gaat met de realisatie van de gestelde

doelen. De uitkomst van deze evaluatie dient dan ook met de direct betrokkenen en met de gemeenteraad te worden besproken.

Een geschikt instrument om doelen te kunnen realiseren is het afsluiten van convenanten en contracten met prestatie-afspraken, die aansluiten op de concrete beleidsvoornemens en prestatie-indicatoren. Om te kunnen vaststellen in hoeverre gestelde doelen gehaald zijn, is het nodig dat de doelen SMART geformuleerd zijn. Ook is het van belang dat er prestatie-indicatoren aan de doelstellingen gekoppeld zijn die tussentijds zicht geven op de vorderingen. Een te algemeen doel werkt vrijblijvendheid in de hand en nodigt niet uit om resultaatgericht te werken.

4.3 Burgerparticipatie

Burgerparticipatie is op grond van de artikelen 11 en 12 van de Wmo een verplichting. In de gemeente Dinkelland zal burgerparticipatie worden vormgegeven door de oprichting van een Wmo-raad. De Wmo-raad beoogt een afspiegeling te zijn van burgers, verenigingen en instellingen, die maatschappelijk betrokken zijn bij de samenleving. Uit de visie van de gemeente blijkt dat zij een participatieve samenleving/burgers nastreeft. De Wmo-raad dient dan ook bij de voorbereiding op de besluitvorming worden betrokken. Aangezien het beleidsplan een omvangrijk document is met een veelheid aan onderwerpen en de Wmo-raad bij het ontwikkelen van dit beleidsplan (nog) niet operationeel is, dient de Wmo-raad verzocht te worden om te reageren en te adviseren conform de hieronder beschreven klassieke aanpak. Bij de uitwerking van de verschillende beleidsonderwerpen en activiteiten, vast te leggen in een nog te vervaardigen uitvoeringsprogramma dient de Wmo-raad opnieuw te worden betrokken volgens de hieronder beschreven aanpak, tevens vastgelegd in de gemeentelijke nota "Interactieve Beleidsvorming".

De klassieke aanpak

- Klassiek is de invulling waarin de gemeente het voortouw neemt, beleidsthema's kiest en beschrijft en burgers en relevante organisaties naar hun mening en ideeën daarover vraagt. De gemeente werkt zelf het beleid uit en vraagt vervolgens de burgers en organisaties om advies over het voorliggend concept.

Interactieve beleidsvorming

- De Wmo geeft de mogelijkheid om burgers veel meer eigen ruimte te geven. Er is dan sprake van coproducties of overheidsparticipatie bij bewonersinitiatieven. Bewoners stellen zelf thema's aan de orde en doen voorstellen. De gemeente stelt zich dan vragend, uitnodigend, dienstbaar en faciliterend op, in plaats van sturend en richtinggevend.

4.4 Civil society

Zoals hierboven aangegeven is de gemeente zich bewust van de veerkracht en de zelfredzaamheid van de samenleving en de daarin actieve en minder actieve burgers en maatschappelijke verbanden. Deze samenleving is continue in beweging door factoren als vergrijzing, ontgroening, migratie en integratie. Ook veranderend overheidsbeleid en nieuwe wetgeving zorgt voor deze beweging. Er worden steeds nieuwe eisen gesteld aan begrippen als leefbaarheid en veiligheid. Veerkracht binnen een samenleving maakt het mogelijk om deze vraagstukken in de toekomst te kunnen oppakken en oplossen. Anders gezegd: een gezonde civil society is de basis voor een veerkrachtige lokale samenleving.

Wat wordt nu onder het begrip civil society verstaan. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft 'civil society' als volgt gedefinieerd:

Civil Society: 'de vrijwillige samenwerkende gemeenschap van burgers'.
--

In een veerkrachtige samenleving zijn burgers lid van en werken samen in één of meer netwerken of verbanden. Denk hierbij aan familie, vrienden, sport, muziek, scholen, kerken, buurthuis of vereniging.

De civil society is de optelsom van al deze non-profit en niet overheid gebonden organisaties en verbanden. Burgers zijn bereid om in meer of mindere mate actief te zijn in de samenleving. De diversiteit aan mogelijkheden verschilt per gemeente of kern. In het algemeen geldt: 'hoe meer divers de mogelijkheden en hoe hoger de deelname, des te hoger wordt de benutting van het lokaal sociaal kapitaal en daarmee de veerkracht van de samenleving.

Onderling vertrouwen en sociale relaties zijn voor deelname aan de lokale samenleving sleutelbegrippen. De verantwoordelijkheid en de kracht van de samenleving komen hierin tot uiting. Het merendeel van burgers blijkt bereid te zijn zich in te willen zetten voor anderen, als ze maar worden gevraagd. Vrijwillige inzet vertegenwoordigt een enorm sociaal, economisch, democratisch en dienstverlenend kapitaal. Kapitaal dat mede kan worden ingezet om uitdagingen op te pakken. Vrijwillige inzet moet ook onderhouden worden om te kunnen functioneren als een hefboom, die invloed heeft op de veerkracht van de Dinkellandse samenleving, waarin zoveel mogelijk burgers participeren.

Gezamenlijke uitdagingen, doelen of thema's staan centraal in deze beleidsnota om activiteiten of initiatieven te nemen. Daarbij wordt met burgers en andere betrokkenen gezocht naar een evenwichtig en adequaat aanbod van diensten en voorzieningen op lokaal niveau. In de toekomst visie voor de gemeente Dinkelland wordt daarin mede voorzien door vooraf met burgers keuzes te maken om dat evenwicht gestalte te geven. Zo bepaalt de keuze om te gaan voor 3 verzorgingskernen (Denekamp, Ootmarsum en Weerselo) en 7 woonkernen (Rossum, Deurningen, Saasveld, Tilligte, Lattrop, Noord Deurningen en Agelo) voor een groot deel het evenwicht in het voorzieningen niveau per kern.

De gemeente wenst de navolgende instrumenten in te zetten om burgerinitiatieven en civil society te stimuleren en te ondersteunen, Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de gemeentelijke verordening "Burgerinitiatieven":

Ruimte voor burgerinitiatief

- In het gemeentelijk beleid is er ruimte voor initiatieven van inwoners en groepen van inwoners, ook voor initiatieven die niet direct in het vastgelegde gemeentebestuur passen. Denk bijvoorbeeld aan een initiatief voor een nieuw trapveldje in een wijk met (on)voldoende sportvoorzieningen. Tegelijkertijd zal zij moeten bewaken dat de verdeling van middelen evenwichtig is en dat belangen van andere burgers niet worden geschaad door het initiatief.
- De gemeente betreft burgers en hun verbanden actief bij de gemeentelijke beleidsvorming en geeft daarin ruimte voor eigen initiatief.

Communicatie

- De gemeente brengt relevante informatie onder de aandacht van burgers. De gemeente zorgt voor een duidelijk aanspreekpunt in de gemeente voor burgerinitiatieven, voor het wegnemen van bureaucratische belemmeringen in de lokale regelgeving en voor korte communicatielijnen.

Faciliteren

- De gemeente stelt subsidies beschikbaar, is soepel in het verlenen van vergunningen en zorgt ervoor dat beroepskrachten initiatieven kunnen ondersteunen indien de initiatiefnemers daar behoefte aan hebben.

Stimulering

- De gemeente besteedt extra aandacht aan het betrekken van specifieke (doel)groepen en brengt hun initiatieven in de publiciteit. Hierbij kan gedacht worden aan jongeren en maatschappelijke stages, mensen met een uitkering die gestimuleerd worden vrijwilligerswerk te doen, dienstverlening tussen (autochtone) ouderen en allochtonen, afspraken met bedrijven over vrijwilligerswerk door werknemers en met woningcorporaties over steun aan wijk leefbaarheidsgroepen.

Ondersteuning

- De gemeente zorgt voor voldoende professionele ondersteuning voor vrijwilligersorganisaties en organisaties in zorg en welzijn.

4.5 Keuzes en consequenties

De visie en de missie van de gemeente maken het onvermijdelijk dat er weldoordachte keuzes moeten worden gemaakt aangaande het Wmo-beleid. Dinkelland beschouwt haar 10 kernen als samengestelde en in onderling samenhangende delen van een groter geheel. Dinkelland is niet "tien keer één" maar "één keer tien". Dit betekent dat gemeentebrede keuzes leidend zijn en het beleid op kern niveau volgend. Dit impliceert niet dat kernen er minder toe doen, maar het maakt wel duidelijk wat de gemeente voor ogen heeft staan. Géén eenheidsworst die gelijkelijk wordt verdeeld, maar een gemeentebreed georiënteerd beleid dat recht doet aan de eigenheid en potenties van elke individuele kern. De gemeente is er van overtuigd dat sterke gemeentebrede beleidskeuzes de beste garantie bieden voor een duurzaam levende en leefbare samenleving. Wat goed is voor Dinkelland is ook goed voor haar kernen.

Consequentie daarvan is wel dat de gemeente haar kernen en wat daar leeft goed op haar netvlies dient te hebben. Belangrijk hierbij zijn gegevens over de demografie, sociale omstandigheden, voorzieningen niveau, economische aspecten, veiligheidsgevoel etc.

5. Wat willen we daarvoor doen?

Ondanks alles wat hiervoor en in de bijlage is verwoord gaat het uiteindelijk om concrete doelstellingen, activiteiten, maatregelen en middelen. Wat gebeurt er de komende jaren in de Dinkellandse samenleving concreet om de beleidsdoelen te halen? Welke middelen zetten wij daarvoor in en hoe zorgen wij dat de juiste partijen belast worden met de uitvoering? Hoe worden visie en doelstellingen vertaald naar beleidsmaatregelen inzake het loket, de civil society, verantwoording en natuurlijk de negen prestatievelden.

Zoals gezegd is het beleidsplan een plan op hoofdlijnen. Deze hoofdlijnen zullen moeten worden opgenomen in een meerjaren uitvoeringsprogramma, dat zijn vertaling krijgt in de gemeentelijke afdelingsplannen. Jaarlijks zal moeten worden aangegeven, welk onderwerp uit het beleidsplan zal worden opgepakt, welke tijd daarmee gemoeid is, wie verantwoordelijk is voor de uitvoering, zowel afdeling en/of medewerker, welke resultaten moeten worden bereikt en wat de financiële reikwijdte (exclusief apparaatskosten en kapitaallasten) is.

Hieronder worden de beleidsvoornemens, zowel de oude, huidige en nieuwe, per prestatieveld weergegeven.

5.1. De negen prestatievelden

Prestatieveld 1: Het bevorderen van de sociale samenhang in en de leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten.

Inleiding:

Dit prestatieveld is ruim en breed in de wet geformuleerd. De gemeente Dinkelland heeft hier dan ook een grote vrijheid om lokaal invulling te geven en prioriteiten te stellen. Bij het onderdeel civil society is invulling gegeven op welke wijze de gemeente de sociale samenhang en leefbaarheid in de kernen voor de komende tijd wenst te benaderen. Kernbegrippen daarbij zijn participatie, zelfredzaamheid, veerkracht en betrokkenheid. De nadruk ligt hierbij op begrippen als wonen, diensten en voorzieningen alsmede de omgeving. Dit prestatieveld heeft dan ook duidelijk raakvlakken met andere beleidssectoren, zoals wonen, ruimtelijke ordening en economie.

Het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid wordt niet alleen bereikt door inzet van professionele organisaties. Met name gaat het om inzet van de eigen burgers. Een leefbare samenleving wordt grotendeels bepaald door de bewoners zelf. Stimulering van burgerinitiatieven bij de uitwerking van dit prestatieveld kan er voor zorgen dat de diensten/voorzieningen aansluiten bij de wensen en behoeften van de bewoners.

Doelstelling:

De gemeente Dinkelland wenst de sociale samenhang en leefbaarheid in haar kernen te bevorderen alsmede het behoud of het versterken van de basisvoorzieningen. Deze voorzieningen bestrijken de navolgende terreinen:

- mobiliteit
- sport
- gezondheidszorg
- veiligheid
- cultuur
- ontmoetingspunten/dorpspleinen
- activiteiten
- verenigingen
- subsidies
- wonen

Doelgroep:

Alle inwoners van Dinkelland.

Prestatie indicatoren:

mobiliteit

- aantal gebruik openbaar vervoer
- aantal gebruik aanvullende openbaar vervoer (regiotaxi)
- aantal gebruik overige vervoersvoorzieningen

sport

- percentage bevolking deelname sportactiviteiten
- aantal gebruik sportaccommodaties
- aantal jeugdleden sportverenigingen
- aantal deelnemers 55+

gezondheidszorg

- aantal 1e lijnsvoorzieningen per inwoner
- aantal gezondheidscentra
- aantal actieve zorgaanbieders in de gemeente

veiligheid

- aantal meldingen onveilige situaties in woon en leefomgeving
- uitkomst veiligheidsmonitor (leefbaarheidonderzoek)
- aantal aangiftes bij politie betreffende de woon en leefomgeving

cultuur

- aantal leden van cultuurverenigingen
- aantal deelnemers sociaal-cultureel werk
- aantal bezoekers/toeristen van historische en culturele gemeentelijke elementen
- aantal historische en culturele elementen in de gemeente/kern

ontmoetingspunten

- aantal 'kulturhusen'
- aantal plein functies
- aantal dorps/ontmoetingsplaatsen

activiteiten

- aantal activiteiten per kern
- aantal deelnemers aan activiteiten
- aantal inzet vrijwilligers

verenigingen

- aantal verenigingen, onderverdeeld naar soort
- aantal leden, 4-18 jaar, 18-65 jaar en 65 jaar en ouder

subsidies

- aantal soorten subsidies
- aantal maatschappelijk relevante subsidiabele objecten (kwetsbare doelgroepen)

wonen

- aantal woningen voor starters en ouderen

Activiteiten:

- versterking van het culturele programma
- intensiveren van goede afspraken met vrijwilligerswerk, horeca en de ondernemersverenigingen bij activiteiten
- optimale benutting van dorpspleinen of dorpscentra
- het ontwikkelen van de noodzakelijke omvang van grotere voorzieningen in de 3 verzorgingskernen, b.v. een gezondheidscentrum
- het realiseren van multifunctionele gemeenschapsruimten in die kernen, waar dit aantoonbaar in een behoefte voorziet en waar voldaan kan worden aan uitgangspunten als maatwerk, verantwoord en geprivatiseerd beheer en exploitatie.
- realisering en behoud van een evenwichtige bevolkingsvariëteit en wonen op maat in alle ker-

nen, waarbij ten aanzien van de vergrijzingstrend wordt ingezet op levensloopbestendig bouwen

- er wordt ingezet op een duurzaam en betaalbaar openbaar vervoer en op behoud van een aanvullende op-maat-vervoer netwerk (Regiotaxi en/of buurtbus)
- bij de ontwikkeling van bestemmingsplannen krijgt de beperking van verkeersonveiligheid en versterking van bereikbaarheid bijzondere aandacht
- de vele vormen van het maatschappelijk begrip veiligheid worden vanuit de beleving van de burger vertaald in een integraal veiligheidsbeleid
- de teruglopende werkgelegenheid in de agrarische sector zal worden gecompenseerd door bevordering van de economische en maatschappelijke betekenis van de toeristisch-recreatieve sector
- vergroten van activiteiten en/of evenementen voor de bevolking door enerzijds subsidie verlenen en anderzijds door een vereenvoudiging van de vergunning procedure
- subsidie verlening gaat gepaard met de mate waarin sprake is van maatschappelijk rendement
- versterken van de verzorgingsfunctie van Denekamp, Ootmarsum en Weerselo door concentratie van de grotere gemeenschapsvoorzieningen, zoals bibliotheek, zwembaden, grotere sportaccommodaties etc.

Participanten:

- Woningstichtingen
- Kernraden
- sportverenigingen
- Sociaal-cultureel werk
- Wmo-raad
- private partijen zoals, Connexion, zorgaanbieders etc.
- ouderenbonden, GGD, kerken en belangenorganisaties ouderen

Samenhang met de strategische uitgangspunten:

- de activiteiten zijn gericht op versterking van de sociale samenhang, de veiligheid en het voorzieningen niveau
- De activiteiten maken inclusief beleid mogelijk, omdat op alle dan wel zo breed mogelijke facetten van de samenleving, de Civil Society, wordt ingestoken.
- De activiteiten doen een beroep op eigen verantwoordelijk van de burger, daar waar het gaat om de mogelijkheden tot het verrichten van activiteiten en verkrijgen van benodigde vergunningen
- De activiteiten herbergen de instrumentele uitgangspunten van vraagsturing, houdbaar, regierol gemeente en zo min mogelijk bureaucratie.

Resultaten:

- Mogelijke realisatie van de noodzakelijke grotere voorzieningen , waaronder mogelijk een gezondheidscentrum in Denekamp, Ootmarsum en Weerselo
- Nota integraal veiligheidsbeleid
- Nota lokaal Volksgezondheidsbeleid 2007-2011
- Herstructurering subsidie- en vergunningenbeleid in 2008
- Meerjarige samenwerkingsafspraken met woningstichtingen aangaande levensloopbestendig bouwen
- Monitoring en optimalisering klachten meldingen openbare ruimte (schoon en heel)
- Realisatie van de doelen verwoord in de nota "Sport binnen nieuwe grenzen".
- In 2008 wordt een plan van aanpak geschreven voor het behoud en versterking van de leefbaarheid in de kleine kernen.
- Ontwikkelen van een notitie "Kulturhusen" beleid.
- Versterken van de benutting gemeentelijke regelingen en ontwikkelen van nieuwe mogelijkheden aangaande bestrijding van armoede, alsmede van bevordering van sociale activering en arbeidsintegratie.

Middelen (bestaand):
Sportaccommodaties

- € 2.232.296,--

Breedtesport	-	€	18.300,--
Kulturhusen (algemeen)	-	€	23.000,--
Gemeenschapsgebouwen	-	€	4.809,--
Welzijnssubsidies	-	€	1.489.000,--
Sportsubsidies	-	€	320.000,--
Structuurplan Dinkelland	-	€	20.000,--
Openbare Orde en veiligheid	-	€	750,--
Stichting Welzijn Ouderen	-	€	150.000,--

Eventueel extra benodigd voor gewenst nieuw beleid (via separate voorstellen nader uit te werken):

Kosten inzet ambtelijke capaciteit bij diverse activiteiten inzichtelijk maken bij de afdelingsplannen.

Investering van ongeveer €100.000,-- per gemeenschapsruimte.

Negatief exploitatie saldo regiotaxi €140.000,-- per 2010

Prestatieveld 2: Op preventie gerichte ondersteuning bieden aan jongeren met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden.

Inleiding:

Dit prestatieveld heeft betrekking op de in de gemeente Dinkelland wonende jongeren –en in voorkomende gevallen ook hun ouders- bij wie sprake is van een verhoogd risico als het gaat om ontwikkelingsachterstand of uitval door b.v. criminaliteit of schooluitval. Dit prestatieveld geldt voor een groot deel als aanvulling op reeds bestaande gemeentelijke taken vanuit de Wet op de Jeugdzorg, Leerplichtwet of de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv).

De gerichte preventie moet bestaan uit informatie en advies, signaleren van problemen, toegang tot het hulpaanbod, licht pedagogische hulp en de coördinatie van de zorg.

Doelstelling:

De gemeente Dinkelland wil met haar jeugdbeleid bereiken dat kinderen en jongeren kunnen opgroeien in een stimulerende en veilige omgeving en kunnen uitgroeien tot volwassenen, die zelfstandig functioneren in de samenleving en die hun eigen keuzes kunnen maken. Het beleid is m.n. gericht op het voorkomen van problemen.

Doelgroep:

Inwoners van de gemeente Dinkelland tot 23 jaar en hun ouders

Prestatie-indicatoren:

- Aantal jongeren met een start kwalificatie
- Aantal spijbelaars en aantal jongeren in contact met bureau HALT en politie
- Aantal jongeren met een beperking dat lid is van een sportvereniging
- Wachtlijst bij Bureau Jeugdzorg

Activiteiten:

- in regionaal verband komen tot een sluitende (keten)aanpak van preventieve signalering van problemen bij kinderen en jongeren, waarbij ook het onderwijs wordt betrokken, met als subdoel het versterken en afstemmen van de functies: informatie en advies, toegang tot het hulpaanbod, licht pedagogische hulp en coördinatie van de zorg
- uitvoering geven aan het basistakenpakket en maatwerk van de Jeugdgezondheidszorg
- uitvoering geven aan de onderwerpen vanuit de KANS-netwerkstructuur (medio 2007 gereed)
- ontwikkelen van prestatieafspraken bij subsidiëring en ondersteuning van voorlichtingsactiviteiten t.b.v. jongeren, ouders op de diverse leefgebieden, zoals de cursus "Opvoeden & zo" van de GGD
- ontwikkelen en uitvoeren van het brede school concept
- aansluiting vinden bij de provinciale programma's 2007-2013 t.b.v. de jeugd, o.a. de ontwikkeling en versnelling van de Centra voor Jeugd en Gezin.
- ontwikkelen van preventieve maatregelen t.b.v. risicovolle omgevingen voor ouders en/of kinderen, bv. gewelds- en verslavingsomgevingen alsmede verwaarlozing (sleutelkinderen).

Participanten:

- Wmo-raad
- Bureau Jeugdzorg
- GGD, o.a. t.b.v. de JGZ
- Carint, algemeen maatschappelijk werk
- Leerplicht
- De Werkwijzer te Oldenzaal (VOS- plaatsen)
- Jeugdraad i.o.

Samenhang met de strategische uitgangspunten:

- ❑ De activiteiten zijn gericht op versterking van de preventieve mogelijkheden, o.a het tijdig signaleren van risico's, het onderkennen van oorzakelijke factoren alsmede het creëren van begeleiding of toeleiding naar de hulpverlening.
- ❑ De activiteiten maken inclusief beleid mogelijk, omdat op diverse facetten van de samenleving, de Civil Society, wordt ingestoken, o.a. veiligheid, leefbaarheid, onderwijs etc..
- ❑ De activiteiten doen een beroep op eigen verantwoordelijk van de burger, daar waar het gaat om de benutting van de mogelijkheden binnen de uitgewerkte en samenwerkende ketenpartners
- ❑ De activiteiten herbergen de instrumentele uitgangspunten van vraagsturing, houdbaar, regierol gemeente en zo min mogelijk bureaucratie.

Resultaten:

- ❑ Het hebben van een sluitende keten binnen het jeugdbeleid en de jeugdzorg, voor wat betreft het aanbod van voorzieningen gericht op ondersteuning van jeugdigen tot 23 jaar, de zgn. vangnetfunctie
- ❑ Realisatie van de aansluiting bij een centrum voor Jeugd en gezin, zodat de doelgroep een duidelijk en herkenbaar loket tot hun beschikking krijgen.
- ❑ Nota integraal jeugdbeleid

Middelen (bestaand):

Jeugdgezondheidszorg (uniform)	-	€ 358.138,--
Jeugdgezondheidszorg (maatwerk)	-	€ 25.499,--
RMC	-	€ 1.231,--
Onderwijsbegeleiding	-	€ 113.907,--
Jeugd en jongerenwerk	-	€ 322.471,--
Bureau Halt	-	€ 3.825,--
Leerlingenvervoer (Flankerend beleid)	-	€ 330.510,--

Eventueel extra benodigd voor gewenst nieuw beleid (via separate voorstellen nader uit te werken):

Re-allocatie van middelen ten behoeve van de onderzoeken naar risico gebieden en bij uitvoering geven aan het bredeschool concept.

Prestatieveld 3: het geven van informatie en advies en cliëntondersteuning

Inleiding:

Met dit prestatieveld wordt bedoeld op het geheel van activiteiten die de burger de weg wijzen op het terrein van maatschappelijke ondersteuning. Het kan hierbij gaan om algemene voorzieningen zoals (voldoende) informatiepunten, als om meer specifieke voorzieningen zoals individueel advies of hulp bij een ondersteuningsvraag. Hierbij laat de gemeente zich leiden door de "één loket gedachte". Een burger dient zich in principe niet vaker dan éénmaal tot de gemeente te behoeven wenden om over het gehele scala van voorzieningen de nodige informatie te verkrijgen.

Doelstelling:

Het onder gemeentelijke regie aanbieden van een voorziening (loket) alwaar de burger op het terrein van wonen, welzijn en zorg wordt voorzien van informatie en advies, vraagverheldering, bemiddeling, ondersteuning en toegang tot individuele voorzieningen.

Doelgroep:

Alle inwoners van de gemeente Dinkelland, waarbij speciale aandacht uitgaat naar bijzondere groepen inwoners, zoals personen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische handicap, personen met meervoudige problematiek zonder duidelijke hulpvraag (OGGZ-doelgroep), ouderen en gezinnen met opvoedproblemen, alsmede chronisch zieken en mensen met een sociale handicap.

Prestatie-indicatoren:

- aantal contact momenten loket (fysiek, digitaal, telefonisch)
- aantal en soort individuele aanvragen
- aantal doorverwijzingen naar gemeentelijke partners
- aantal telefonische contacten
- termijn waarbinnen hulp is geregeld
- klanttevredenheid
- aantal bezwaarprocedures
- aantal gegrond verklaarde bezwaarschriften.

Activiteiten:

De gemeente Dinkelland heeft op 1 januari 2007 het gemeentelijk zorgloket geopend. Dit loket bergt in zich alle doelstellingen zoals hierboven omschreven. Partners in het loket zijn o.a Stichting Welzijn Ouderen, MEE Twente en het Ciz. De komende periode zal de focus t.a.v. dit prestatieveld m.n. moeten liggen op:

- versterken en promotie van de bekendheid en toegankelijkheid van het loket
- onderzoek naar de mogelijkheid voor een (digitaal) loket in elke kern
- in samenwerking met de Regio Twente verbeteren van het begrip: vraagverheldering
- verbreding en aansluiting van het aantal partners in het loket.
- verbetering en professionalisering van de gemeentelijke dienstverlening aan de burger, waarbij de accenten liggen op kwaliteit, snelheid, integraliteit en verdergaande digitalisering
- betere benutting van subsidiemogelijkheden, w.o. de subsidieregeling "Diensten bij wonen met Zorg" en de regeling "ADL-clusters"
- deskundigheidsbevordering en opleiding accountantmanagers
- verbeteren van begrip compensatieplicht

Participanten:

- Wmo-raad
- SWO Dinkelland
- MEE Twente
- CIZ

- ❑ Schuldhulpverlening
- ❑ Algemeen maatschappelijk werk
- ❑ Meldpunt vrijwilligers
- ❑ Steunpunt Informele Zorg Twente (mantelzorg - SizT)
- ❑ Bureau Jeugdzorg/Centrum voor Jeugd en Gezin
- ❑ Woningcorporaties

Samenhang met de strategische uitgangspunten:

- ❑ De activiteiten zijn gericht op versterking van de sociale samenhang en de oplossing van problemen
- ❑ De activiteiten maken inclusief beleid mogelijk, omdat op alle voorkomende problemen van de samenleving, de Civil Society, wordt ingestoken om informatie en advies te kunnen verstrekken.
- ❑ De burger wordt gewezen op zijn eigen verantwoordelijk en kan van het loket gebruik maken als hij er zelf niet meer uitkomt.
- ❑ De activiteiten herbergen de instrumentele uitgangspunten van vraagsturing, houdbaar, geen marktwerking door loket in eigen beheer en zo min mogelijk bureaucratie.

Resultaten:

- ❑ Een optimaal functionerend loket voor alle inwoners van Dinkelland, dat eind 2008 bij 80 % van de inwoners bekend is.
- ❑ Opname van de oude Awbz-subsidie regelingen in het herziene gemeentelijk subsidiebeleid.(eind 2007)
- ❑ In elke kern een digitaal informatieloket. Hiervoor verwijzen wij naar de nog vast te stellen "Visie op lokaal bibliotheekwerk gemeente Dinkelland"
- ❑ Het sluiten van een convenant betreffende aansluiting en samenwerking in het loket met o.a. het centrum voor Jeugd en gezin, SizT, AMW en meldpunt vrijwilligers
- ❑ Samenwerking met woningstichtingen en zorgaanbieders in de keten wonen-welzijn-zorg

Middelen (bestaand):

Schuldhulpverlening	-	€ 14.526,--
Minimabeleid	-	€ 17.667,--
Bijzondere bestaanskosten	-	€ 74.797,--
Middelen t.b.v. de oude Awbz-subsidies regeling: €38.500,-- (peiljaar 2005)		

Eventueel extra benodigd voor gewenst nieuw beleid (via separate voorstellen nader uit te werken):

Budget ten behoeve van promotie van het gemeentelijk zorgloket €5000,--

Prestatieveld 4: het ondersteunen van Mantelzorgers en Vrijwilligers

Inleiding:

De vrijwillige inzet van burgers, zowel in ongeorganiseerd - als georganiseerd verband, vormt een onmisbaar deel van de 'civil society'. Vrijwilligerswerk is bij uitstek het middel van burgers om hun betrokkenheid en verantwoordelijkheid ten aanzien van de samenleving te tonen en te nemen. Zij geven daarmee tevens aan dat zij niet alles van een ander of de overheid verwachten. Niet alleen het eigen 'meedoen' wordt vormgegeven, maar ook het 'meedoen' van kwetsbare groepen.

Mantelzorg laat zich omschrijven als het geven van (langdurige) zorg, die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan zorgvragers door personen uit de directe omgeving. Deze zorgverlening vloeit rechtstreeks voort uit de sociale relatie en overstijgt de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar.

De doelstelling van de Wmo is meedoen in de brede zin van het woord en het vereist dat vrijwillige inzet op alle terreinen van de samenleving ondersteund kan worden.

Doelstelling:

In de gemeente Dinkelland bestaat een volwaardig ondersteuningsaanbod voor vrijwilligers en mantelzorgers ter voorkoming van overbelasting en ter bevordering van de participatie in en aan de 'civil society'.

Doelgroep:

Mantelzorgers en vrijwilligers die zorgen voor personen uit de gemeente Dinkelland, alsmede zorgvragers die wonen in de gemeente Dinkelland.

Prestatie-indicatoren:

- aantal mantelzorgers
- aantal vrijwilligers
- aantal en soorten ondersteuning
- mate van bekendheid met en tevredenheid over mantelzorg, vrijwilligerswerk alsmede de soorten van ondersteuning

Activiteiten:

- Onderzoek doen naar de omvang van mantelzorg in Dinkelland
- Versterken en faciliteren van het ondersteuningsaanbod van het Steunpunt informele zorg Twente, waarbij de gemeentelijke CVTM middelen worden ingezet en overgedragen aan de gemeente Hengelo, alwaar de feitelijke uitvoeringslocatie van het steunpunt is gevestigd
- Onderzoek doen naar de mogelijkheid om voorzieningen zoals respijtzorg, kinderopvang, gemeentelijk armoedebeleid toegankelijk(er) kan worden gemaakt voor vrijwilligers en mantelzorgers
- Onderzoek doen naar de behoefte en het verwacht gebruik van gemaksdiensten en hulpdiensten alsmede het vormen daarvan, zoals klussendienst, boodschappendienst, buurtbemiddeling etc.
- Ontwikkelen en vastleggen van prestatieafspraken met organisaties, die een gemeentelijke subsidie ontvangen en die werken met vrijwilligers, o.a. het Rode Kruis, stichting De Zonnebloem, Bureau Vrijwilligerswerk, etc.
- De uitkomsten van de onderzoeken "Versterking vrijwilligerswerk in de reconstructiegebieden" door SVWO en het onderzoek AVI130 worden betrokken bij het verder te ontwikkelen gemeentelijk vrijwilligersbeleid. Hierbij tevens de samenhang tussen mantelzorg en vrijwilligerswerk betrekken.
- actieve bevordering van een gemotiveerd vrijwilligersnetwerk als fundament voor een sterke en coherente samenleving

Participanten:

- Wmo-raad
- Stichting Welzijn Ouderen
- Stichting Informele Zorg Twente (Sizt)

- ❑ Bureau vrijwilligerswerk Dinkelland
- ❑ Kerken
- ❑ Sportverenigingen
- ❑ overige maatschappelijk betrokken organisaties

Samenhang met de strategische uitgangspunten:

- ❑ De activiteiten zijn gericht op versterking van de sociale samenhang door de vrijwillige inzet van burgers.
- ❑ De activiteiten maken inclusief beleid mogelijk, omdat op alle dan wel zo breed mogelijke facetten van de samenleving, de Civil Society, wordt ingestoken.
- ❑ De activiteiten zijn gericht op preventieve interventies om de drang en gang naar de professionele hulpverleners te beperken tot die zorg waar dat strikt noodzakelijk is.
- ❑ Daarmee wordt gelijk een beroep gedaan op de eigen verantwoordelijkheid van burgers om daar waar men het een en ander zelf wil regelen, ook daadwerkelijk op een eenvoudige en duidelijke wijze kan invullen.
- ❑ De activiteiten herbergen de instrumentele uitgangspunten van vraagsturing, houdbaar, regierol gemeente, weinig marktwerking en zo min mogelijk bureaucratie.

Resultaten:

- ❑ Medio 2008 een nota "Ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers" (herziening van de nota "Dinkelland investeert in het vrijwilligerswerk")
- ❑ Eind 2008 is de gemeente bekend met de omvang van de aantallen (prestatie-indicatoren)
- ❑ Eind 2009 maken meer inwoners gebruik van vrijwilligers/mantelzorg en geven meer inwoners vrijwillige inzet of mantelzorg (peildatum 1/1/2008)

Middelen (bestaand):

Vrijwilligersbeleid - € 31.553,--

Eventueel extra benodigd voor gewenst nieuw beleid (via separate voorstellen nader uit te werken):

Provinciale subsidie 2007 t..b.v SizTwente : €3650,--

Prestatieveld 5: het bevorderen van deelname aan het maatschappelijk verkeer en het bevorderen van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking, een chronisch psychisch probleem of psychosociaal probleem.

Inleiding:

In dit prestatieveld gaat het om algemene maatregelen die, zonder dat men zich expliciet tot de gemeente hoeft te wenden, ten goede komen aan een ieder die daaraan behoefte heeft. In die zin hoeft de "maatregel" dus niet bij uitsluiting gericht te zijn op mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem. Wat betreft deelname aan het maatschappelijk verkeer kan gedacht worden aan de toegankelijkheid van de woonomgeving en openbare ruimten zoals bibliotheken, sport accommodaties, openbare gebouwen (gemeentehuis) etc. Ook het organiseren van activiteiten met een sociaalrecreatief - of sportief karakter voor de specifieke doelgroepen is een voorbeeld.

Bij participatie aan de samenleving gaat het om de mogelijkheden tot deelname aan alle aspecten van die samenleving.

Dit prestatieveld heeft veel samenhang met prestatieveld 1 aangaande leefbaarheid, mobiliteit en veiligheid.

Doelstelling:

De gemeente Dinkelland wenst een zodanig voorwaardenscheppend beleid te ontwikkelen en uit te voeren ten aanzien van het collectieve voorzieningen niveau in de kernen, waardoor personen met ergonomische en/of psychosociale problemen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen functioneren in de samenleving.

Doelgroep:

Alle inwoners van de gemeente Dinkelland

Prestatie indicatoren:

- aantal collectieve basisvoorzieningen in de kernen
- aantal toegankelijke gebouwen
- aantal en soort activiteiten voor de kwetsbare doelgroep, alsmede de mate van deelname
- aantal verenigingen/activiteiten waar mensen met een beperking volwaardig in kunnen participeren

Activiteiten:

- In 2010 beschikt iedere kern over de noodzakelijke basisvoorzieningen (behoefte peiling conform leefbaarheidonderzoek 2004)
- In 2008 is het aantal toegankelijke en niet toegankelijke gebouwen/openbare voorzieningen in kaart gebracht (keurmerk toegankelijkheid). Daarbij worden eigenaren niet toegankelijke gebouwen gestimuleerd om deze toegankelijk(er) te maken.
- De mobiliteit wordt bevorderd door intensivering van het gebruik van openbaar vervoer en het aanvullend openbaar vervoer, o.a. door inzet van rolstoel gebruiksvriendelijke bussen.
- Ontwikkelen van een incentive beleid t.a.v. gehandicapten sport (medio 2009)
- Realisatie van 2 woon-zorgzones in de gemeente, o.a. in Saasveld
- Alles wat gebouwd wordt in opdracht gemeente is ITS gecertificeerd

Participanten:

- Wmo-raad
- Woningstichting
- Connexion
- Pigd/GPO
- Sportverenigingen
- Scouting
- Trimaran

Samenhang met de strategische uitgangspunten:

- ❑ de activiteiten zijn gericht op versterking van de sociale samenhang en het voorzieningen niveau.
- ❑ De activiteiten maken inclusief beleid mogelijk, omdat op de collectieve mogelijkheden en facetten van de samenleving, de Civil Society, wordt ingestoken.
- ❑ De activiteiten doen een beroep op de verantwoordelijkheid van de burger, daar waar het gaat om de benutting van de voorzieningen, alsmede het voor de medemens met beperking mogelijk maken van het bereikbaar maken van de voorzieningen. De gemeente is faciliterend.
- ❑ De samenleving draagt gezamenlijke verantwoordelijkheid bij de bekostiging van het collectieve voorzieningen niveau. Daarbij kan naar draagkracht van burgers inzet en middelen worden verlangd.
- ❑ De activiteiten herbergen de instrumentele uitgangspunten van vraagsturing, houdbaar, regierol gemeente en zo min mogelijk bureaucratie.

Resultaten:

- ❑ Prestatieafspraken met woningstichtingen aangaande levensloopbestendige en toegankelijke woningen
- ❑ Basisvoorzieningen kernen zijn conform behoefte en afgestemd op de (gemeentelijke) mogelijkheden
- ❑ Het aantal toegankelijke gebouwen en openbare voorzieningen is toegenomen met 50%.

Middelen (bestaand):

€ 0,--

Eventueel extra benodigd voor gewenst nieuw beleid (via separate voorstellen nader uit te werken):

Provinciale subsidie ad. €50.000,-- t.b.v. woonzorgzone Saasveld

ILG middelen t.b.v. woonzorgzones ad €

Ambtelijke inzet vastgelegd in afdelingsplannen

Prestatieveld 6: het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking, een chronisch psychisch probleem of psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer.

Inleiding:

Hierbij gaat het om individueel te verlenen voorzieningen, die aan de behoefte van het individu zijn aangepast. Of men toegang heeft tot een individuele voorziening hangt altijd af van de individuele kenmerken van de persoon met de beperking. De gemeente is, met uitzondering van voorzieningen waarvoor het compensatieplicht geldt, geheel vrij om te bepalen welke concrete voorzieningen zij zal verlenen. Hierbij kan gedacht worden aan woonvoorzieningen, begeleiding bij zelfstandig wonen, dagbesteding voor ouderen, maaltijdvoorziening, alarmering, vervoersvoorzieningen, algemeen maatschappelijk werk etc.

Bij individuele voorzieningen gaat het in concreto over de hulp bij het huishouden en de voormalige Wvg-voorzieningen, alsmede de door de SWO verstrekte maaltijd en alarmeringsvoorzieningen.

Doelstelling:

De gemeente Dinkelland verstrekt voorzieningen aan degene die daarvoor in aanmerking komt om daarmee een volwaardige deelname aan de samenleving mogelijk te maken.

prestatie-indicatoren:

- aantal en soort individuele verstrekkingen
- de mate van klanttevredenheid over de indicatiestelling
- de mate van klanttevredenheid over de kwaliteit van de voorziening
- doorlooptijden van aanvraag tot en met verstrekking
- aantal en soort groepsverstrekkingen

Activiteiten:

- herindicaties HH en Wvg voorzieningen t.a.v. overgangsccliënten ombouwen naar Wmo-besluiten voor 1 januari 2008 (wettelijk verplicht)
- jaarlijkse evaluatie Wmo-verordening en beleidsregels
- integraal indiceren verder uitbouwen en afspraken maken met partners
- evalueren werkafspraken en contracten zorgaanbieders medio 2008, ter voorbereiding op voortzettingsbesluit huidige contracten
- uitvoering geven aan de in 2007 gepleegde Europese aanbesteding hulp-middelen Wmo
- ontwikkelen en implementeren van meer collectieve algemene voorzieningen, alsmede daarbij de juiste (gesubsidieerde) partijen te contracteren
- ontwikkelen en uitwerken van de prestatieafspraken met de woningstichtingen
- betrekken van het vangnet sociale zaken bij de genoemde activiteiten (armoedebeleid en financiële ondersteuning aan de doelgroep)
- het realiseren van een optimaal niveau van voorzieningen zowel individueel als collectief

Participanten:

- Wmo-raad
- woningstichtingen
- SWO Dinkelland
- Zorgaanbieders
- CAK en Zorgkantoren
- CIZ
- belangenorganisaties

Samenhang met de strategische uitgangspunten:

- De activiteiten zijn gericht op versterking van de deelname van de burger met beperkingen aan de samenhang, waarbij de veiligheid en het individuele voorzieningen niveau van belang zijn.
- De activiteiten maken inclusief beleid mogelijk, omdat de inzet van individuele voorzieningen

de participatie vergroot en er een schakel ligt met andere gemeentelijke voorzieningen op het terrein van individuele verstrekkingen o.a. armoedebeleid.

- ❑ De samenleving draagt deels gezamenlijke verantwoordelijkheid bij de bekostiging van het voorzieningen niveau. Daarbij kan naar draagkracht van burgers (eigen bijdrage) inzet en middelen worden verlangd.
- ❑ De activiteiten doen een beroep op eigen verantwoordelijkheid van de burger, daar waar het gaat om door inzet van het compensatiebeginsel toegang te krijgen tot individuele voorzieningen, teneinde daarmee als zelfstandig deelnemer aan de samenleving te kunnen fungeren.
- ❑ De activiteiten herbergen de instrumentele uitgangspunten van vraagsturing, houdbaar, egalitairreserve creëren, regierol gemeente, marktwerking door aanbestedingen en zo min mogelijk bureaucratie.

Resultaten:

- ❑ Door goed voorzieningenbeleid te voeren zijn meer inwoners in staat om zo lang mogelijk de eigen regie over de kwaliteit van het eigen leven en de eigen huishouding te voeren. Hierdoor wordt de deelname aan het maatschappelijk verkeer gewaarborgd.
- ❑ Besluit tot voortzetting contract HH met zorgaanbieders (eind 2008)
- ❑ meer integraal geïndiceerde zorg besluiten afgeven

Middelen (bestaand):

Individuele voorzieningen - € 3.400.127,--

Eventueel extra benodigd voor gewenst nieuw beleid (via separate voorstellen nader uit te werken):

5% budget vermindering i.v.m. objectief verdeel model: € 95.000,--
(zie ook pagina 31)

Prestatieveld 7: maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang

Prestatieveld 8: het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, hieronder niet begrepen het bieden van psychosociale hulp bij rampen

Prestatieveld 9: het bevorderen van verslavingsbeleid

Inleiding:

Maatschappelijke opvang omvat activiteiten bestaande uit het bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan personen, die door een of meerdere problemen, al dan niet gedwongen de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn om zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Vrouwenopvang maakt daar onderdeel van uit, met dien verstande dat het verlaten van de thuissituatie verband houdt met problemen van relationele aard of geweld.

Ten aanzien van de omvang van het bevorderen van de OGGZ kan worden aangesloten bij datgene dat ook onder de Wet collectieve preventie volksgezondheid hieronder werd begrepen, nl het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het terrein van de OGGZ, het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen, de meldpuntfunctie bij crisissituaties of een dreiging daarvan.

Bij de verslavingszorg gaat het om de activiteiten bestaande uit ambulante hulpverlening gericht op verslavingsproblematiek en de preventie daarvan, alsmede de bestrijding van verslavingsoverlast.

Toelichting:

Voor de prestatievelden 7, 8 en 9 zal de huidige financieringsstructuur (via centrumgemeenten) gehandhaafd blijven. Het beleid zal dus veelal op regionaal niveau en in samenwerking met de gemeenten in de regio ontwikkeld worden.

De centrumgemeente Enschede is verantwoordelijk voor het tot stand brengen van voorzieningen op het gebied van maatschappelijke opvang, OGGZ en ambulante verslavingszorg. Deze taken moeten zij uitvoeren in nauwe samenspraak met de regiogemeenten, waaronder Dinkelland.

Inwoners van Dinkelland zullen meestal geen gebruik maken van het Vrouwenopvanghuis in Enschede maar elders in het land hun toevlucht zoeken. In onze regio verblijven juist vrouwen van elders uit het land. Bij de uitstroom vestigt een deel van de vrouwen zich in Enschede of Hengelo. Volgens de gemeente Enschede zou het beter zijn voor een aantal vrouwen en kinderen dat ze in een kleinere gemeente een nieuw bestaan opbouwen. Ze vraagt de Twentse gemeenten hieraan mee te werken als er een beroep op ons wordt gedaan.

De Vrouwenopvang biedt ook begeleiding aan slachtoffers van mensenhandel. Hun begeleiding is zeer langdurig en specifiek. De gemeente Enschede heeft bij de Provincie, ook namens de Twentse gemeenten, structurele subsidie gevraagd voor de oprichting van een meld-en coördinatiepunt mensenhandel.

De uitgangspunten voor het beleid liggen vast in de regionale beleidsnota Maatschappelijke Opvang en ambulante verslavingszorg (HHM, 2001). Deze is toe aan actualisatie. Dit zal de komende periode gebeuren.

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg is een belangrijk instrument in het bereiken van zorgmijders met psychiatrische stoornissen die verkommeren en verloederen en overlast veroorzaken. Om de problematiek die hiermee samenhangt effectief te kunnen aanpakken wordt vanuit het Rijk de gemeentelijke invloed op het aanbod vanuit Geestelijke Gezondheidszorg (GGz)-instellingen vergroot. Dit vindt plaats door middelen vanuit de subsidieregelingen OGGz en GGz-middelen vanuit de AWBZ over te hevelen naar gemeenten, waarvan het merendeel wordt toegevoegd aan de doeluitkering Wmo.

Door de Wmo is er voor gemeenten een nieuwe taak *toeleiding tot zorg* bijgekomen. Bij Mediant, de organisatie die Geestelijke Gezondheidszorg uitvoert voor acht gemeenten, waaronder Dinkelland, worden ook taken uitgevoerd rond het begrip toeleiding zoals bemoeizorg. Verder verricht Tactus (verslavingszorg) activiteiten die tot toeleiding gerekend kunnen worden. De gemeente Enschede betaalt de toeleidingstaken van beide genoemde instellingen voor 2007 voorlopig uit het Wmo-budget voor OGGz dat zij als centrumgemeente ontvangt.

Een deel van de OGGz-taak blijft voor *elke individuele gemeente* bestaan. Deze taak bestond al vóór de Wmo en was opgedragen aan de GGD. Het gaat voornamelijk om woningvervuilingsproblematiek. Hiervoor betaalt Dinkelland, via de regio-Twente-begroting, haar deel. In de Bestuurscommissie Openbare Gezondheidszorg van de GGD van 19 oktober 2006 is besloten deze taak ook in 2007 bij de GGD te laten, gezien de verbondenheid met de infectieziektebestrijding. Het is zinvol deze opdracht aan de GGD ook ná 2007 te continueren.

Doelstelling:

Het zo goed mogelijk bieden van hulp op maat aan inwoners van Dinkelland, die dit nodig hebben, door medewerking te verlenen aan de regionale samenwerking op het terrein van de drie prestatie-velden.

Doelgroep:

Inwoners van de gemeente Dinkelland met een hulpvraag op het terrein van maatschappelijke opvang, OGGZ-problematiek en verslavingszorg.

Prestatie-indicatoren:

- aantal meldingen opvang, uitgesplitst naar vrouwenopvang en overige opvang
- duur van de opvang
- aantal meldingen huiselijk geweld
- aantal OGGZ
- aantal verslaafden, onderverdeeld naar tabak, alcohol, drugs en leeftijd
- klanttevredenheid

Activiteiten:

- De gemeente verleent haar medewerking aan de ketensamenwerking tussen enerzijds de aanbieders van de OGGZ, verslavingszorg en maatschappelijke opvang en anderzijds het regionaal vastgesteld beleid, opdat een sluitende zorg (toeleiding-opvang-ondersteuning) kan worden verleend.
- In regionaal verband actualiseren van de beleidsuitgangspunten aangaande de maatschappelijke opvang en verslavingszorg.
- Ontwikkelen van lokale dan wel regionale activiteiten passend binnen de subsidie regelingen "Zorgvernieuwingsprojecten GGZ"
- De gemeente verleent medewerking aan de coördinatie van het advies- en meldpunt Huiselijk Geweld in Zwolle, dependance te Enschede.
- Meer preventie/voorlichting aan jongeren van 12 tot en met 15 jaar over het gebruik van m.n. alcohol en drugs.
- Voortzetting van het project "Hep ie fris".
- Herziening van de afspraken met woningstichtingen aangaande huisuitzettingsbeleid en voorkoming en/of beteugeling van zgn. crisisopvang en vervuiling.
- Versterken van het lokaal maatschappelijk netwerk betreffende maatschappelijke opvang, waarbij ten aanzien van huishoudelijke geweld aansluiting wordt gezocht bij het integraal veiligheidsbeleid (veilige woon- en leefomgeving) van de gemeente Dinkelland alsmede bijzondere aandacht voor jongeren in risicovolle gezinssituaties (prestatieveld 2).

Participanten:

- Wmo-raad
- GGD/Regio Twente
- Gemeente Enschede/regio gemeenten
- Middelbare scholen
- Politie
- Woningstichtingen

Samenhang met de strategische uitgangspunten:

- ❑ De activiteiten zijn gericht op versterking van de preventieve mogelijkheden, o.a het tijdig signaleren van risico's, het onderkennen van oorzakelijke factoren alsmede het creëren van begeleiding of toeleiding naar de hulpverlening.
- ❑ De activiteiten maken inclusief beleid mogelijk, omdat de inzet van de ketenpartners de samenhang tussen de activiteiten mede tot stand brengen en bevorderen
- ❑ De samenleving draagt deels gezamenlijke verantwoordelijkheid bij de bekostiging van het voorzieningen niveau. Gebruikers van de preventieve mogelijkheden en begeleiding worden niet extra belast.
- ❑ De activiteiten doen een beroep op eigen verantwoordelijkheid van de burger, daar waar het gaat om actief een aanvang te maken met het creëren van een oplossing van het probleem, m.n bij verslavingszorg en opvang.
- ❑ De activiteiten herbergen de instrumentele uitgangspunten van vraagsturing, houdbaar, regierol gemeente, marktwerking door inkoop bij derden .

Resultaten:

- ❑ Convenant aangaande de ketenafspraken tussen aanbieders en de regiogemeenten betreffende maatschappelijke opvang, huiselijk geweld, verslavingszorg en OGGz
- ❑ Beschikbaarheid van maatschappelijke opvang met voldoende kwaliteit en omvang
- ❑ Snelle en adequate aanpak van het huiselijk geweld, waarbij tijdige signalering en optimale samenwerking tussen de ketenpartners voorop staat.
- ❑ Daling van het alcoholgebruik op minimaal het regionale niveau door nieuwe voorlichtingscampagnes onder jongeren 12 tot en met 16 jaar
- ❑ SMART resultaat programma Happy Fris

Middelen (bestaand):

€ 358.072,-- t.b.v openbare gezondheidszorg (GGD).

5.2 Middelen

Ten aanzien van de middelen kan het navolgende worden opgemerkt. Veel middelen liggen reeds vast in de begroting van 2007 en die van 2008. Voor 2008 zal er voor de gemeente een extra complicatie bijkomen, aangezien tussen de VNG en het ministerie van VWS voor 2008 is afgesproken dat voor de berekening van het budget voor de Wmo, met name voor de huishoudelijk hulp, voor alle gemeenten het objectieve verdeel model zal gaan gelden. Uitgaande van een berekening welke in 2006 door o.a. het Cebeon is uitgevoerd, zou dat betekenen dat de gemeente Dinkelland er rekening mee moet houden dat er per inwoner een bedrag van ongeveer €21,-- in mindering wordt gebracht op het budget 2007. Voor onze gemeente zou dat een verlaging van het budget betekenen met ongeveer € 546.000,--. Via amendementen is wel een maximum verbonden aan het daadwerkelijke verschil of te kort. Deze is bepaald op 5%. Dat betekent dat de gemeente het bedrag, dat meer dan 5% boven de werkelijke uitgaven ten opzichte van het budget uitkomt, kan declareren bij het Rijk.

5.3 Participatie en verantwoording

De verantwoording in de Wmo gebeurt vooral horizontaal: naar de eigen burgers en de eigen gemeenteraad.

Jaarverslag

- In de wet is sprake van een jaarverslag, waarin gegevens over de voortgang van de Wmo worden opgenomen. Hierin wordt in ieder geval aandacht besteed aan klanttevredenheid. Het ligt voor de hand dat er een relatie is tussen de vorm van verantwoording en de monitoring van resultaten. De concrete invulling van de prestatievelden, de prestatie-indicatoren en de monitoring vormen de basis voor het jaarverslag. Ieder jaar bespreekt de gemeente de resultaten van dat jaar in relatie tot de planning en geeft zij aan welke maatregelen worden voorgesteld in verband met afwijkingen. Daarbij kan de planning worden aangepast op basis van voortschrijdende inzichten. Er worden dan corrigerende of aanvullende maatregelen voorgesteld om de planning alsnog te halen. Ook zal aandacht worden besteed aan de toetsing van de kwaliteit.

Burgers betrokken maken: óók bij beleidsevaluatie

- Wanneer cliënt- en burgergroepen en aanbieders al hebben meegedacht over de invulling van het beleid, hebben ze ook al meegedacht over de invulling van de prestatie-indicatoren en de manier waarop de voortgang wordt gemonitord. Het is logisch dat ze dan ook meedenken over de interpretatie van de uitslagen en over de keuze de planning aan te passen of aanvullende maatregelen te nemen.

Tussentijds evalueren?

- Zeker de eerste beleidsperiode zal deze manier van werken en verslaglegging nog kinderziektes hebben. Daarom is belangrijk niet alleen de uitkomsten van de evaluatie te bespreken, maar ook te kijken naar het type informatie dat is verzameld. Bevat de verantwoording de informatie waar de betrokken partijen en de gemeente(raad) behoefte aan hebben? Tussentijdse evaluatie en aanpassing heeft als nadeel dat informatie uit opeenvolgende jaren niet meer goed vergelijkbaar is. Het voordeel is wel dat wij zo snel mogelijk sturingsinformatie krijgen die wel relevant is. Voorgesteld wordt om zeker het 1^e en het 2^e jaar een tussentijdse evaluatie in te bouwen.

Wmo benchmark

- De gemeente doet voor 2007 mee aan de landelijke benchmark Wmo. In aanvulling op de interne evaluatie en verslaglegging (zie hierboven) levert elke deelnemende gemeente een aantal gegevens aan het Rijk aan voor een benchmark, waarmee gemeenten onderling worden vergeleken in hun Wmo-prestaties. Uit het oogpunt van efficiency is het logisch om de gegevens die voor de benchmark verzameld worden ook te betrekken bij de lokale voortgangsevaluatie.

Bijlage I. Uitwerking historisch en huidig beleid gemeente Dinkelland.

Leefbaarheid (prestatieveld 1)

Leefbaarheid is op dit moment het sleutelwoord bij onder meer gemeenten en woningcorporaties. Een belangrijk aspect van de leefbaarheid is de beschikbaarheid en bereikbaarheid van maatschappelijke voorzieningen zoals werk, scholen, gezondheidszorg, sportaccommodaties, openbaar vervoer en openbare diensten. Op de langere termijn wordt voorzien dat het voorzieningenniveau in het landelijke gebied in toenemende mate onder druk komt te staan. Het verschuivende sociaal economische draagvlak noopt nogal wat spelers in de markt tot het sluiten of versoberen van de dienstverlening (bijv. winkels en banken). Maar ook publiekvoorzieningen (dorpshuizen, scholen, zorgvoorzieningen, kinderopvang e.d.) kunnen, mede door de steeds krappere lokale middelen, demografische veranderingen en andere behoeft patronen, het hoofd moeilijk boven water houden.

De sociale samenhang en de betrokkenheid van bewoners bij hun dorp zijn kenmerkend op het platteland. Op het platteland gaat het bij sociale infrastructuur zowel om voorzieningen en diensten als om sociale verbanden, ook wel sociale cohesie genoemd. Het beschikbaar en bereikbaar houden van basisvoorzieningen in het landelijk gebied is belangrijk voor de leefbaarheid. Doordat gemeenten en dorpsgemeenschappen te maken hebben met vershraling van het voorzieningen – en diensten niveau zoeken ze naar mogelijkheden om voorzieningen te behouden. Dit is noodzakelijk om het ook voor jong en oud mogelijk te maken om op het platteland te blijven wonen.

Om de sociale infrastructuur in de toekomst veilig te kunnen stellen is het noodzakelijk dat er een plek in het dorp blijft waar diensten geleverd kunnen worden. Diensten kunnen geleverd worden vanuit een multifunctionele accommodatie of een andere ontmoetingsplek in het dorp. Een voorbeeld van zo'n toekomstbestendige voorziening is een Kulturhus, waar de volgende diensten aanwezig kunnen zijn: kinderopvang, huisarts, bank, bakker, sportfaciliteit, muziekstudio, steunpunt mantelzorg, SWO activiteiten, de harmonie, de bridgeclub, toneelverenigingen, een digitaal informatieloket, etc. In het collegeprogram 2006-2010 wordt gekozen voor 3 verzorgingskernen (Denekamp, Ootmarsum en Weerselo) en 7 woonkernen. In de woonkernen moeten de basisvoorzieningen op niveau blijven. Leefbaarheid speelt in dit kader een belangrijke rol. De grotere voorzieningen worden geconcentreerd in de 3 verzorgingskernen, welke daardoor worden versterkt. In 2007 wordt de toekomstvisie Weerselo opgesteld waarbij gedacht wordt aan een groei met ± 800 woningen in de komende 15 jaar. Hierdoor wordt een versterkt centrum mogelijk.

In het collegeprogramma wordt voorzien in voldoende woningbouw voor starters en ouderen zodat wonen in de eigen gemeenschap ook in de toekomst mogelijk blijft. Hiervoor wordt in 2007 een demografisch onderzoek afgerond en die uitkomsten worden betrokken bij de herziening van de woonvisie. Levensloopbestendig bouwen krijgt bij deze herziening meer aandacht. In dit kader wordt ook onderzocht hoe starters behouden kunnen worden voor de kernen (breed marktonderzoek naar behoeften). Uitbreiding van bedrijfsvestiging wordt geconcentreerd in Denekamp, Weerselo en Ootmarsum. In Ootmarsum vindt uitbreiding van bedrijfsvestiging plaats passend bij het profiel van Ootmarsum. Een revitaliseringplan voor bedrijfsterreinen wordt in 2008 opgesteld. In 2009 wordt het eerste bedrijfsterrein gerevitaliseerd.

In 2008 wordt een plan opgesteld om de leefbaarheid van de kleine kernen te behouden en waar mogelijk te verbeteren. Het ondersteunen van kleinschalige projecten en voorzieningen worden hierbij meegenomen. Het streven is om in iedere kern een kulturhus te realiseren. De gemeente wil in dat kader een beleidslijn tav een integrale aanpak voor kulturhusen vaststellen. In Rossum is het kulturhus gereed, in Saasveld wordt nu een kulturhus gebouwd, in Denekamp en Noord Deurningen zijn de plannen voor de realisatie van een kulturhus in een afrondende fase. In Lattrop/Brecklenkamp is onlangs een haalbaarheidsonderzoek afgesloten. Voor Deurningen en Weerselo staat de opstart voor de realisatie van een kulturhus gepland vanaf 2009.

In het kader van een pilotproject van het ministerie van LNV neemt de gemeente deel in het regionale NOT project 'Versterking Sociale Infrastructuur'. Dit project heeft ten doel om de inspanningen inzake de leefbaarheid, de economische ontwikkeling, de recreatie en het toerisme én de landbouw in de deelnemende gemeenten extra te ondersteunen.

Gezondheidsbeleid (prestatieveld 1 t/m 9)

Tijdens de raadsperiode 2003-2006 is de nota volksgezondheid vastgesteld. Deze nota kent diverse raakvlakken met het toekomstige Wmo-beleid. De nota is in 2003 vastgesteld en heeft een looptijd van 2004 tot en met 2007 en heeft de volgende doelstellingen in zich:

- het bereiken van gezondheidswinst * voor zoveel mogelijk inwoners (*gelijke kansen op gezondheid, terugdringen van vermijdbaar verlies van gezonde levensjaren, terugdringen van vermijdbare sterfte, verhogen van de kwaliteit van leven)
- het realiseren van een goede toegang tot zorg
- voldoende en voldoende gevarieerd aanbod van zorg binnen aanvaardbare wacht- en reistijden

Om deze doelstellingen te bereiken staat in de nota een aantal actiepunten vermeld die beogen het gemeentelijk volksgezondheidsbeleid op en uit te bouwen, de regiefunctie te verstevigen en een aantal uitvoeringstaken te intensiveren. Actiepunten die benoemd zijn, zijn onder andere;

- ouderenbeleid, met name het realiseren van goede voorzieningen op het gebied van wonen, welzijn en zorg
- pesten
- overgewicht, waarbij de aandacht zich primair zal focussen op mannen, 55-64 jarigen en lager opgeleiden
- alcoholgebruik, waarbij de aandacht zich primair zal focussen op mannen en 20-34 jarigen
- verkeersveiligheid, te hard rijden door de jeugd.

Daarnaast zijn er ook een aantal onderwerpen benoemd in de nota waarbij Dinkelland zich positief profileert en waarbij dit positieve beeld op zijn minst gecontinueerd moet worden:

- sporten en bewegen door 55-plussers
- gebruik van drugs
- lidmaatschap verenigingen
- tevredenheid met de fysieke omgeving
- gezondheidsbeleving
- gezondheidsklachten
- roken door jongeren

De huidige nota kent raakvlakken met diverse andere beleidsthema's zoals: openbare geestelijke gezondheidszorg, Ketenzorg voor Kinderen en jeugdigen, Jeugdgezondheidszorg, Vrijwilligersbeleid Mantelzorg, Nota Jeugdbeleid, Breedtesport, Ouderenbeleid, Welzijn, Veiligheid en Wonen. Hieruit blijkt wel dat de nota raakvlakken heeft met alle 9 prestatievelden uit de Wmo.

Het beleid wordt zowel lokaal, regionaal als landelijk uitgevoerd door andere regionale gemeenten, GGD, politie, scholen, sportverenigingen, buurtcentra, zorgaanbieders, CIZ, JGZ 0-19 en welzijnsinstellingen zoals de Stichting Welzijn Ouderen (SWO). De gemeente heeft diverse rollen binnen het gezondheidsbeleid zoals initiatiefnemer, regisseur en facilitair.

Consequenties voor Wmo-nota

De huidige nota volksgezondheidsbeleid is nog steeds actueel, maar in regionaal verband wordt een nieuwe opzet gemaakt voor een nota volksgezondheid, waarbij gekozen wordt om geen geïntegreerde nota Wmo en gezondheidszorg op te gaan stellen. Deze regionale opzet voor deze nota zal vervolgens lokaal verder moeten worden ingevuld. Dit wordt als (nieuwe) beleidsonderdeel opgenomen in deze vierjaren beleidsnota Wmo.

Vanuit het gezondheidsbeleid hebben de volgende partijen een (subsidie)relatie met de gemeente. Deze zullen ook in de Wmo weer in beeld komen:

Steunpunt inf. zorg	-> CVTM regeling
Mediant	-> OGZ / Collectieve GGZ
GGD	-> Wcpv/JGZ 4-19 jr.
Carint	-> Alg. maatschappelijk werk/JGZ 0-4 jr.

Subsidies (prestatieveld 1, 4 en 5)

De gemeente Dinkelland verstrekt subsidies aan diverse instellingen, verenigingen en groepen. Met de subsidieverstreking wordt een groot aantal maatschappelijke doeleinden nagestreefd. In de "Algemene Subsidieverordening gemeente Dinkelland" en de "Beleidsregels subsidiering welzijnsactiviteiten" worden de grondslagen gelegd voor het subsidiebeleid.

Als belangrijkste motief voor het verlenen van subsidies wordt gesteld "het bevorderen van een gunstig woon- en leefklimaat en het verhogen van de betrokkenheid van de bevolking bij de lokale samenleving". Langs deze weg wil de gemeente door middel van subsidieverstreking invloed uitoefenen op de vormgeving van de lokale gemeenschap. Subsidiebeleid gaat dus uit van een gewenste sturing door de gemeente van ontwikkelingen in de samenleving. Ten aanzien van het subsidiebeleid zal de gemeente zich gaan richten op de activiteiten van de verenigingen c.q. instellingen ofwel op de producten die de vereniging/instelling levert.

In Dinkelland worden twee categorieën subsidies onderscheiden: incidentele en structurele subsidies. Er worden vijf soorten subsidies onderscheiden: budget-, exploitatie-, project-, waardering- en investeringssubsidie.

Incidentele subsidies worden verstrekt als projectsubsidie, investeringssubsidie of als waarderingssubsidie. Bij een projectsubsidie gaat het om een in de tijd afgebakende activiteit met een afgeronde en een door de gemeente belangrijk geachte doelstelling. Bij een waarderingssubsidie gaat het om een zinvol geachte activiteit waarop het gemeentebestuur verder geen invloed wil of kan uitoefenen en waarvoor de subsidie op een eenvoudige manier wordt vastgesteld. Een investeringssubsidie is een eenmalige subsidie in verband met veelal de bouw of wijziging van een accommodatie.

Structurele subsidies, ofwel jaarlijks verstrekte subsidies, kunnen worden verstrekt in de vorm van een budget-, exploitatie- of waarderingssubsidie. Bij een budgetsubsidie wordt van tevoren een bepaald budget afgesproken, voor dit budget worden van tevoren overeengekomen activiteiten uitgevoerd. Een exploitatiesubsidie is een bijdrage in de kosten van de activiteiten, waarmee de uitvoering van deze activiteiten mogelijk wordt gemaakt.

In de begroting 2007 is een budget van ruim € 1,5 miljoen beschikbaar voor Welzijn & Cultuursubsidies en € 320.000 voor sportsubsidies.

Sport (prestatieveld 1, 2, 4 en 5)

Voor de gemeentelijke herindeling bestond de gemeentelijke aandacht voor sport hoofdzakelijk uit het zorgdragen voor instandhouding van accommodaties en het door middel van niet kostendekkende tarieven en subsidies betaalbaar houden van de sportdeelname. Met het vaststellen van de beleidsnota "Sport binnen nieuwe grenzen" is de nieuwe gemeente Dinkelland meer vanuit de eigen betrokkenheid een actief sportbeleid gaan voeren. Sport staat midden in de Dinkellandse samenleving, sportorganisaties hebben een belangrijke sociale functie in de kernen. Ze zijn een bindende factor. Sport is niet langer een autonome functie, maar werkt in toenemende mate samen met andere sectoren, zoals bijvoorbeeld jeugdbeleid, ouderenbeleid en onderwijs.

In het accommodatiebeleid is de nadruk in het algemeen komen te liggen op kwaliteit. Leidend hierbij zijn niet alleen de sporttechnische eisen, maar ook ruimtelijke eisen: voldoende ruimte, bereikbaarheid, nabijheid en veiligheid. Verder draagt de gemeente zorg voor de betaalbaarheid van de accommodaties. De gemeente vindt dat sporters zelf medeverantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van de accommodaties. Ook van hen mag dus, al naar gelang de mogelijkheden, een bijdrage worden verlangd in het behoud van de goede kwaliteit van de accommodaties.

Sport is een plezierige bezigheid en daarnaast draagt het bij aan (onder meer) de totstandkoming van sociale contacten, sociale ontplooiing, de gezondheid en verbetering van de leefbaarheid van de kerken. De sportverenigingen kunnen worden gezien als een bindende factor in de gemeente. De gemeente zal daarom de georganiseerde sport (sportverenigingen en andere maatschappelijke organisaties die sportactiviteiten aanbieden) ondersteunen en faciliteiten bieden waarmee zij hun sociale functie optimaal kunnen uitvoeren. De ondersteuning zal in overleg en in samenwerking met de sportorganisaties nader worden ingevuld.

Kortom: kwalitatief goede accommodaties, gezonde sportorganisaties en een geïntegreerd sport- en bewegingsaanbod vormen de pijlers van het sportbeleid in Dinkelland.

Vanuit de hiervoor gepresenteerde visie op sportbeleid zijn de doelstellingen voor Dinkelland:

Bevorderen van een blijvende sportdeelname onder alle lagen van de bevolking teneinde bij te dragen aan de gezondheid en het welzijn van de inwoners van Dinkelland.

Met een kwalitatief goed accommodatieaanbod, betaalbare accommodaties, financiële tegemoetkomingen en een vraaggericht activiteitenaanbod stimuleert de gemeente dat de mensen nu en in de toekomst aan sport blijven doen. Het sportbeleid zal worden afgestemd op andere beleidsvelden zoals gezondheidsbeleid, onderwijsbeleid, jeugdbeleid, ouderenbeleid en veiligheidsbeleid. De gemeente maakt hiervoor onder andere gebruik van de Breedtesportimpuls.

De gemeente Dinkelland voert verder een gericht accommodatiebeleid, uitgaande van een aanvaardbaar kwantitatief en kwalitatief niveau, zodat sporters hun sport op een verantwoorde en veilige wijze kunnen uitvoeren. In elke kern zijn de komende jaren voldoende accommodaties aanwezig. Waar nodig worden accommodaties in kwalitatieve zin aangepast. In 2003 is een begin gemaakt met de privatisering van accommodaties, onder de voorwaarde dat dit zou leiden tot handhaving van kwaliteit, lagere kosten en een gewaarborgde laagdrempeligheid.

Door de privatisering kan worden bereikt dat de betrokkenheid van verenigingen wordt gestimuleerd en de daarmee gepaard gaande inzet van de gemeente kan afnemen.

De gemeente draagt tenslotte actief bij aan de ondersteuning van sportverenigingen en voert een actief vrijwilligersbeleid zodat verenigingen hun maatschappelijke functie zo goed mogelijk kunnen vervullen. Gezonde verenigingen met een kwalitatief goed kader en vrijwilligers zijn belangrijk voor de gemeentelijke (sport) samenleving. De gemeente Dinkelland zal hen daarom waar mogelijk ondersteunen, zodat zij een kwalitatief hoogwaardig activiteitenaanbod kunnen verzorgen en zodat hun maatschappelijke functie optimaal tot uiting komt.

In de begroting 2007 is met de gemeentelijke sportactiviteiten, inclusief Zwembad Dorper Esch, in totaliteit ruim € 2.3 miljoen gemoeid.

Jeugd (prestatieveld 1, 2, 8 en 9)

Met de verkennende nota jeugdbeleid "Het spoorboekje van de regisseur jeugdbeleid" (dec 2004) wil de gemeente bereiken om "inzicht in de positie, het gedrag, de wensen en behoeften, de problemen en ontwikkelingssituatie van jeugd en jongeren te verkrijgen". Daarbij wil de gemeente door het scheppen van voorwaarden, de ontwikkeling van jeugd en jongeren tot volwaardige leden van de (lokale) samenleving bevorderen.

Eén van de beoogde resultaten van deze nota is het creëren van een Jeugdraad. De Jeugdraad kan haar mening geven over de plannen en voorstellen van de gemeente (die natuurlijk ook de jeugd raken) en de Jeugdraad kan zelf plannen indienen en ideeën kenbaar maken.

De provincie draagt verantwoordelijkheid voor uitvoering van de Wet op de Jeugdzorg. De gemeente is verantwoordelijk voor het preventieve jeugdbeleid. Er is in dat kader tussen beide overheden een actieplan geformuleerd c.q. een convenant gesloten.

De gemeente geeft haar preventieve jeugdbeleid vorm door middel van de zgn. KANSstructuur. Het betreft een regionale structuur waarin de deelnemende gemeenten (Oldenzaal, Dinkelland, Losser), de GGD/JGZ, Carint (AMW), Jeugdpolitie Twente, de SCW instellingen uit de 3 gemeenten (Impuls Oldenzaal, Trimaran Dinkelland en Cluster Losser), Buro Jeugdzorg, Twents Carmel College en VSO het Schip samenwerken. Onderdeel van deze samenwerking is het functioneren van het JeugdHulpTeam (informatie en consultatie). Dit JHT maakt weer onderdeel uit van de Regionale Beleidsgroep Jeugd voor Noord Oost Twente). Doel is het bewerkstelligen van lokaal geïntegreerd jeugdbeleid. Een tendens in het jeugdbeleid is dat er qua aandachtsgebied een verschuiving optreedt van de leeftijdsgroep 12+ naar de leeftijdscategorie van 0 – 23 jaar.

In het kader van preventie worden op basisscholen in de gemeente bovendien jaarlijks activiteiten uitgevoerd (Schooladoptieproject, Halt).

Het gemeentelijk jeugdbeleid heeft raakvlakken met diverse beleidsterreinen zoals, onderwijs, sport, werk en gezondheid.

Inzake onderwijs komen voor de leeftijdsgroep 0 –6 jarigen de VVE (Vroeg en Voorschoolse Educatie), het peuterspeelzaalwerk en de kinderopvang in beeld. Bij de leeftijdsgroep 6+ moet gedacht worden aan het Brede School concept, waarin ook sprake is van een ketenaanpak. In het kader van lokaal onderwijsbeleid vormt de wet Onderwijsachterstanden-beleid een belangrijke factor. Samen met schoolbesturen en overige partners moet de gemeente zorgen voor een sterke sociale infrastructuur voor de jeugd. De gemeente kent ook andere wettelijke taken inzake onderwijs- en jeugdbeleid: leerplicht, leerlingenvervoer en veiligheid.

Binnen het culturele beleidsterrein moet opgemerkt worden dat er specifieke aandacht voor de jeugd is o.a. inzake het muziekonderwijs.

Ten aanzien van de werkgelegenheid dient naast de reguliere gemeentelijke taken voor werk inkomen en scholing melding te worden gemaakt van het RMC (Regionaal Meld Centrum). Het betreft een wettelijke verplichting om te trachten 'uitval-jongeren' weer naar school te geleiden en indien dat niet lukt om toeleiding naar arbeid te realiseren.

Bij sport wordt er steeds meer aandacht aan de jeugd besteed. In dat kader komen projecten als BSI (Breedte Sport Impuls) en BOS (Buurt-Onderwijs-Sport) in beeld. Er worden ook steeds meer campagnes opgezet om de jeugd in beweging te houden: o.a. 'campagne 30 minuten bewegen'. De gemeente stimuleert sport onder jeugdigen dmv jeugdsportsubsidies aan sportverenigingen.

Met betrekking tot gezondheid moet vermeld worden dat de WCP (Wet Collectieve Preventie) ook in het jeugdbeleid een belangrijke factor speelt (zie gezondheidsbeleid: jeugdgezondheidszorg). Ten aanzien van de maatregelen om te komen tot alcoholmatiging onder de jeugd worden verschillende acties/projecten ondernomen o.a. Happy Fris.

In het kader van leefbaarheid & veiligheid wordt bij het jeugdbeleid gekozen voor een thematische aanpak in de vorm van projecten (die ook binding hebben met andere beleidsterreinen: o.a. Happy Fris). Dit in connectie met het geformuleerde actieplan c.q. afgesloten convenant tussen de gemeente en de provincie.

Armoedebeleid (prestatieveld 1 en 3)

Het gemeentelijk armoedebeleid is onder meer vastgelegd in de Regeling duurzame gebruiksgoederen 2004 en het kwijtscheldingsbeleid van gemeentelijke heffingen. Het beleid wordt uitgedragen door de medewerkers/accountmanagers van het Zorgloket en van Burgerzaken en Belastingen en spitst zich toe op:

- informatieverstrekking;
- afhandeling van aanvragen bijzondere bijstand;
- afhandeling van aanvragen op grond van de Regeling duurzame gebruiksgoederen 2004;
- afhandeling van aanvragen om kwijtschelding van gemeentelijke heffingen;
- schuldhulpverlening (al dan niet door middel van verwijzing naar de Stadsbank Oost Nederland).

Met dit gemeentelijk armoedebeleid wordt beoogd:

- het ontstaan van schulden dan wel een toename daarvan zoveel mogelijk te voorkomen;
- volwaardige deelname aan het maatschappelijk verkeer te bevorderen;
- het welbevinden te vergroten doordat men zich minder zorgen hoeft te maken.

Bij dit beleid zijn meerdere afdelingen binnen de gemeente betrokken (in het bijzonder maatschappelijke zorg, financiën en belastingen).

Het beleid richt zich op de ingezetenen van de gemeente en heeft samenhang met diverse prestatievelden uit de Wmo zoals het bevorderen van de maatschappelijke participatie en het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.

Op het terrein van armoedebestrijding heeft de gemeente een initiërende en faciliterende rol, wat onder meer tot uiting komt in de afsluiting van een collectieve zorgverzekering voor de uitkeringsgerechtigden van de gemeente.

De financiële omvang van het gemeentelijk armoedebelief omvat over 2007 een bedrag van ruim € 110.000,--.

(Sociale) activering en arbeidsintegratie (prestatieveld 1 en 3)

Het gemeentelijk beleid op het terrein van (sociale) activering en arbeidsintegratie is vastgelegd in:

- de "Reïntegratieverordening WWB Dinkelland 2004";
- de "Beleidsregels reïntegratieverordening 2004";
- de beleidsnotitie "(G)roeien naar werk" (2004).

Het beleid wordt uitgevoerd door de medewerkers van het Zorgloket op basis van informatieverstrekking, bemiddeling en verwijzing en is gericht op:

- het zoveel mogelijk voorkomen van afhankelijkheid van een uitkering dan wel op een zo kort mogelijke uitkeringsperiode;
- het toeleiden naar een zo volwaardig en zo zelfstandig mogelijke deelname aan het maatschappelijk verkeer;
- het leveren van een bijdrage in het kader van de civil society, voor zover (nog) geen invulling aan het vorenstaande gegeven kan worden.

Het beleid richt zich op (potentiële) uitkeringsgerechtigden van de gemeente en kan in het kader van de Wmo geassocieerd worden met prestatieveld 1 (het bevorderen van de maatschappelijke participatie) en prestatieveld 3 (het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning).

De gemeente Dinkelland is verantwoordelijk voor het realiseren van een sluitende aanpak voor de reïntegratie van inwoners die recht hebben op een uitkering van de gemeente en voor werkzoekenden die zich hebben ingeschreven bij het CWI en géén uitkering ontvangen ("Nuggers") dan wel Anw-gerechtigd zijn. Uitgangspunt bij het aanbieden van reïntegratietrajecten is dat werk boven inkomen gaat en dat trajecten zoveel mogelijk regulier werk als einddoel hebben, gelet op het volgende.

Sinds 1 januari 2004 is sprake van de Wet werk en bijstand (Wwb). In deze wet staat de eigen verantwoordelijkheid van de burger ter voorziening in de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan centraal. In het kader van deze wet wordt zowel de inkomensondersteuning als de ondersteuning bij reïntegratie aan uitkeringsgerechtigden geregeld.

De ondersteuning bij reïntegratie vindt plaats op basis van het aanbieden van voorzieningen die uit scholing, gesubsidieerde arbeid, premies/incentives, kinderopvang, stages, vrijwilligerswerk en andere vormen van activering kunnen bestaan. Aan de vormgeving van deze voorzieningen worden in de Wwb geen eisen gesteld. Hierdoor kan de gemeente de ondersteuning bij reïntegratieactiviteiten maximaal afstemmen op de lokale situatie. Een voorbeeld hiervan is de reïntegratieovereenkomst van de gemeente met het Kringloopbedrijf De Beurs. Op grond van deze overeenkomst worden, voornamelijk in de winkel te Denekamp, door het kringloopbedrijf reïntegratietrajecten verzorgd ten behoeve van door de gemeente geselecteerde uitkeringsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Deze trajecten zijn in verband hiermee gericht op het opdoen van maatschappelijk noodzakelijke vaardigheden op basis dagbesteding, sociale activering en/of arbeidstraining.

De wegen naar reguliere arbeid kunnen per cliënt zeer verschillend zijn, evenals de duur van het traject. Bij de nadere invulling van de trajecten vervult de gemeente een regierol. Uitgangspunten bij een reïntegratietraject via de gemeente Dinkelland zijn:

- het traject is niet vrijblijvend (als de gemeente het traject regisseert en/of betaalt mag de deelnemer niet verzuimen of het traject zonder geldige reden en/of zonder overleg met de accountmanager stopzetten);
- reïntegratie is maatwerk;
- er wordt altijd een trajectplan opgesteld (het trajectplan geeft de kortste, meest efficiënte weg naar werk voor de betreffende deelnemer weer).

De financiële omvang van het gemeentelijk reïntegratiebeleid omvat over 2007 een totaalbedrag van ruim € 450.000,--.

Reïntegratie is het geheel van activiteiten dat tot arbeidsinschakeling leidt. Onder arbeidsinschakeling wordt verstaan het verrichten van algemeen geaccepteerde arbeid, zonder dat daarbij gebruik gemaakt wordt van een daarop gerichte (gesubsidieerde) voorziening die door de gemeente wordt aangeboden. Gesubsidieerde arbeid wordt binnen dit geheel gezien als een tussenstation in de reïntegratieketen, waarbij de persoon in het kader van deze arbeid van de gemeente mag verwachten dat hij verder naar ongesubsidieerde arbeid wordt begeleid.

Nieuwkomers en, indien van toepassing, ook oudkomers (personen van allochtone afkomst die al langer rechtmatig in ons land verblijven), dienen op grond van de Wet inburgering een inburgeringstraject te volgen en af te ronden. Dit traject is belangrijk voor de integratie in de samenleving in het algemeen en op de arbeidsmarkt in het bijzonder. Een inburgeringstraject hoeft een reïntegratietraject niet in de weg te staan.

Het aanwezig zijn van kinderopvang kan een randvoorwaarde zijn voor het slagen van een reïntegratietraject. In voorkomende gevallen kan de gemeente (een gedeelte van) de kosten van de kinderopvang financieren. Daarbij is de gemeente niet verplicht om kinderopvang in te kopen voor haar cliënten. De organisatie van de kinderopvang wordt gezien als de verantwoordelijkheid van de ouder(s).

Zorgtrajecten zijn mogelijk voor cliënten die eerst nog hulpverlening nodig hebben voor zij kunnen werken aan reïntegratie naar de arbeidsmarkt of voor cliënten die naast hun reïntegratietraject zorg nodig hebben. Vaak zullen dit trajecten zijn bij het maatschappelijk werk of de sociaal pedagogische dienst.

Ouderen (prestatievelden 1, 3, 4, 5 en 6)

De nota 'Zelfstandig oud in Dinkelland' is vastgesteld in 2003 en heeft als doel de positie van ouderen in de samenleving te versterken en de zelfredzaamheid te vergroten. Door het stimuleren van behoud van voorzieningen (verenigingen, winkels) in de kernen en het ontplooiën van initiatieven voor welzijnsvoorzieningen in de kernen wil de gemeente de positie van ouderen versterken. Dit doet zij ook door bij te dragen aan een adequaat woon- en zorgaanbod in de kernen. Juist in een tijd dat het aantal ouderen sterk toeneemt en zij langer zelfstandig wonen, vraagt deze groep bijzondere aandacht van de gemeente.

De nota heeft samenhang met diverse andere beleidsthema's zoals vrijwilligersbeleid, wonen, gezondheidsbeleid, mantelzorg, vrijwilligersbeleid en welzijn. Hierin zien we ook de diverse prestatievelden uit de Wmo terug t.w. leefbaarheid, informatie en advies, ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers, individuele voorzieningen en zorg voor mensen met een beperking.

Het beleid wordt zowel lokaal als regionaal opgepakt en uitgevoerd waarbij de gemeente vooral regisseur is van het beleid. De gemeente streeft op het brede terrein van wonen, welzijn en zorg bepaalde beleidsdoelen na die passen bij de in deze ouderennota vastgestelde beleidsdoelen. Zo kan de gemeente bijvoorbeeld bij subsidieverstrekking of vergunningverlening sturen om bepaalde doelstellingen te bereiken uit het ouderenbeleid. Daarnaast wordt ook in ander beleid aandacht besteed aan ouderen zoals in het vrijwilligersbeleid, sportbeleid en woonbeleid. Ook heeft de gemeente subsidies

beschikbaar voor welzijnsvoorzieningen die de gemeente kan inzetten om geconstateerde knelpunten vanuit het ouderenbeleid op te lossen.

De uitvoering van ouderenbeleid is voor een groot deel in handen van de SWO die hiervoor ook een subsidie (€150.000,--) van de gemeente ontvangt. Daarnaast spelen ook zorgaanbieders, sociaal cultureel werk en woningmaatschappijen een rol bij de uitvoering.

Met het ouderenbeleid zijn de volgende resultaten beoogd:

- -1-loket functie
- -instellen seniorenraad
- -eenzaamheidsbestrijding (maaltijdvoorziening, ouderenadviseur)

Daarnaast is in de nota ook aandacht voor een aantal andere thema's die invloed hebben op het ouderenbeleid zoals het wonen in de kernen, vrijwilligersbeleid en vervoer. Veelal wordt hiervoor een aparte beleidsnota opgesteld.

Informatie en advies (prestatieveld 3)

Het geven van informatie en advies en cliëntondersteuning, kan zowel een algemene als een individuele component hebben. Met 'geven van informatie en advies' wordt bedoeld op activiteiten die de burger de weg wijzen in het veld van maatschappelijke ondersteuning. Het kan hierbij zowel gaan om algemene voorzieningen zoals (voldoende) informatiepunten, als om meer specifieke voorzieningen zoals een individueel advies, of hulp bij de verheldering van een ondersteuningsvraag. De gemeente laat zich daarbij laten leiden door de 'één loket gedachte': een burger dient zich in principe niet vaker dan één maal tot de gemeente behoeven te wenden om over het gehele scala van voorzieningen de nodige informatie te verkrijgen. Daarbij beperkt de gemeente zich niet tot die voorzieningen waar zij zelf 'over gaat', maar geeft ook informatie over relevante aanpalende terreinen, zoals zorg en wonen. Onder 'cliëntondersteuning' wordt verstaan de ondersteuning van een cliënt bij het maken van een keuze of het oplossen van een probleem. Cliëntondersteuning heeft de regieversterking van de cliënt (en zijn omgeving) tot doel ten einde de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie te bevorderen. Het kan informatie en advies, maar vooral ook uitgebreide vraagverheldering en kortdurende en kortcyclische ondersteuning bij keuzes op diverse levensterreinen omvatten. Cliëntondersteuning gaat een stap verder dan informatie en advies en richt zich op mensen die voor een vraag of een situatie staan, die zodanig complex is dat de betreffende persoon het zelf en met zijn omgeving niet op kan lossen.

Sedert 1 januari 2007 heeft de gemeente een loket voor wonen, welzijn en zorg. Dit loket is op de navolgende wijze tot stand gekomen, mede dankzij een subsidie van €50.000,-- van de provincie.

Er zijn veel verschillende lokale loketten en daarbij horen evenzoveel verschillende definities. Een aantal kenmerken van lokale loketten is:

- ze zijn laagdrempelig en toegankelijk
- ze zijn langs diverse wegen bereikbaar; minstens telefonisch, liefst ook fysiek en digitaal
- de dienstverlening gebeurt op professionele wijze
- de dienstverlening is onafhankelijk van de zorgaanbieders
- de dienstverlening is kosteloos (niet de voorziening zelf)

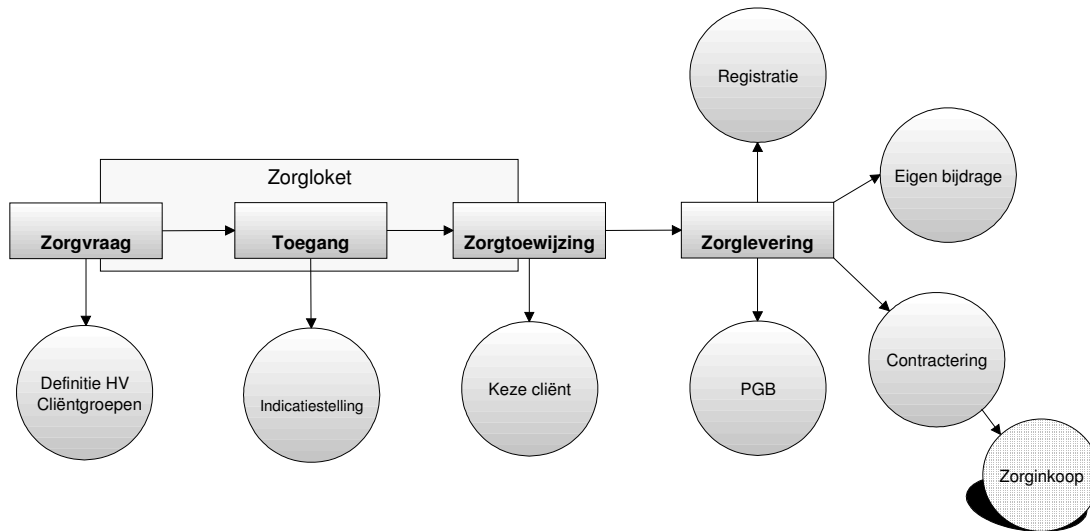
Voor de burger in de gemeente Dinkelland is een lokaal loket een plek, centraal en goed toegankelijk. Goed toegankelijk, ook voor de burger die niet fysiek in staat is het loket te bezoeken. De functies in het loket waar het om gaat, zijn:

- vraagverduidelijking – het begrijpen van de situatie, wensen en problemen en de mogelijkheden voor oplossingen benoemen
- transparant aanbod – de burger krijgt een overzicht van het passend aanbod, voordelen, nadelen etc.
- het regelen van (toegang tot) de voorzieningen – hulp bij aanvragen, verzamelen gegevens en bemiddelen.

Definitie:

Voor de gemeente Dinkelland is het loket een onder gemeentelijke regie aangeboden voorziening die informatie, vraagverheldering, advies, bemiddeling en ondersteuning en toegang tot individuele voorzieningen biedt op het terrein van wonen, welzijn en zorg.

Schematisch weergave processen loket

In het kader van de loketontwikkelingen heeft de gemeente Dinkelland samenwerking gezocht en gevonden in een tweetal partners t.w. Stichting Welzijn Ouderen Dinkelland en MEE Twente. De samenwerking in het loket berust op het willen zijn van elkaars partner, niet in de frontoffice en niet in de backoffice, maar in het zogenaamde mid-office bereik. Door gebruik te maken van de kennis en ervaring van medewerkers SWOD en/of MEE Twente is de accountmanager in het loket in staat de burger op een adequate wijze helpen bij zijn probleem. Om de verdeling eenvoudig en helder te houden is er voor gekozen om bovengenoemde problematiek als volgt op te pakken:

- SWOD zal zich richten op de problematiek van personen boven de 65 jaar.
- MEE Twente zal zich richten op personen jonger dan 65 jaar.

Hierbij gaat het bij beide organisaties om iedereen die een beperking ervaart, hun familie, verzorgers of directe omgeving. Kernbegrippen hierbij zijn doorgeleiding, signalering, verantwoording en evaluatie van de problematiek.

Vrijwilligers/Mantelzorg (prestatieveld 4)

Vrijwilligers:

Het vrijwilligersbeleid is een onderdeel van het landelijk Beleidskader Sociaal Beleid. Het rijk zet het ruime beleidskader op, de gemeente schept de randvoorwaarden voor vrijwilligerswerk op lokaal niveau en de provincie stimuleert en faciliteert.

Vrijwilligers vervullen een vitale functie binnen de (lokale) samenleving. Zij worden vaak betiteld als het cement van de samenleving. Vrijwilligers geven inhoud aan actief burgerschap en maken de betrokkenheid zichtbaar van burgers bij hun leefomgeving. Vrijwilligerswerk wordt bepaald door vrijwilligheid, maar is niet vrijblijvend. De druk op vrijwilligers wordt als gevolg van demografische, economische en maatschappelijke veranderingen, maar zeker ook door invloed van wet- en regelgeving steeds groter. Daarmee groeit de noodzaak tot formuleren van beleid ten aanzien van vrijwilligerswerk en mantelzorgers. De WMO geeft vrijwilligerswerk en mantelzorg voor het eerst een wettelijke basis.

Vrijwilligerswerk speelt een belangrijke rol bij het instandhouden van het voorzieningenpakket dat de gemeente aan haar burgers wil bieden. In diverse beleidsnota's (Welzijnsnota, nota Brede Sport, Ouderennota, Verkennende nota jeugdbeleid, Lokaal gemeentelijk gezondheidsbeleid etc.) wordt het belang van vrijwilligers en vrijwilligerswerk onderstreept.

De gemeente is op grond van de Welzijnswet 1994 verantwoordelijk voor het uitvoerende niveau. De doelstelling van het vrijwilligerswerk beleid in de gemeente Dinkelland is als volgt geformuleerd: " Het

leveren van een wezenlijke bijdrage aan de instandhouding en verdere ontwikkeling van het vrijwilligerswerk in Dinkelland, door het scheppen van goede voorwaarden en condities en het geven van stimulansen". In het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger (2001) is de vormgeving voor het Platform Vrijwilligerswerk in gang gezet. Op basis van de nota " Dinkelland investeert in het Vrijwilligerswerk" (april 2004) is er een Steunpunt Vrijwilligerswerk opgericht. De St. Trimaran heeft hierin een coördinerende functie toebedeeld gekregen. In 2005 is het Bureau Vrijwilligerswerk Dinkelland opgericht, bestaande uit enerzijds het Platform Vrijwilligerswerk Dinkelland en anderzijds het Steunpunt.

Het huidige vrijwilligersbeleid richt zich met name op ondersteuning en begeleiding van organisaties die met vrijwilligers werken. De gemeente kent een aantal voorzieningen en faciliteiten voor vrijwilligersorganisaties. Daarnaast wil de gemeente een nadrukkelijker voorwaardenscheppende, stimulerende en regisserende rol vervullen.

Aandachtspunten binnen het vrijwilligerswerk zijn o.a. collectieve verzekering, scholingsaanbod, vrijwilligerswerk versus wet- en regelgeving, onkostenvergoeding.

De SVWO (Servicecentrum Vrijwilligerswerk Overijssel) voert een behoefteonderzoek uit onder vrijwilligersorganisaties in de gemeente. Daarnaast kan de gemeente gebruik maken van de faciliteiten binnen het project AVI130 (Advies Vrijwillige Inzet 130 gemeenten), gefinancierd door het ministerie van VWS.

Mantelzorg:

Om mantelzorgers (af en toe) te kunnen ontlasten door de inzet van vrijwilligers is het regionale Steunpunt Informele Zorg Twente met steunpunten op verschillende plaatsen ingericht. Zij houdt zich bezig met mantelzorgondersteuning en vrijwillige thuishulp. Het Steunpunt wordt bekostigd uit CVTM gelden en daarnaast gedeeltelijk door de gemeenten. De gemeente Hengelo is centrumgemeente.

Het Steunpunt Informele Zorg Dinkelland (Pastoor Brenninkmeijerstraat 2 , Weerselo) wil steun en hulp verlenen in situaties waarin mensen extra steun best kunnen gebruiken. Dit door aan hulpbehoevenden meer mogelijkheden te bieden om aan de samenleving deel te nemen én door aan mantelzorgers de gelegenheid te bieden om meer tijd aan zichzelf te kunnen besteden. Het Steunpunt bemiddelt tussen hulpvragers en vrijwilligers. Het Steunpunt kent daarnaast de taken/functies van informatie en advies, erkenning en steun, praktische hulp thuis, lotgenotencontacten en bemiddeling bij ondersteuning door vrijwilligers.

In overleg met zorgaanbieders en belangenorganisaties wordt bezien of er meer ondersteuningsactiviteiten voor mantelzorgers kunnen worden ontwikkeld. De SWOD heeft veel contacten met het SIZT, mede omdat zij in hetzelfde pand gehuisvest zijn.

De zorgklokken spelen een belangrijke rol in het bereiken van de mantelzorgers.

Gehandicaptenbeleid (prestatieveld 6)

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet maatschappelijke ondersteuning is het gemeentelijk gehandicaptenbeleid per 1 januari 2007 formeel geregeld in:

- de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Dinkelland;
- de Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning, bestaande uit:
 - * het Verstrekkingenboek Wet maatschappelijke ondersteuning;
 - * protocollen Wet maatschappelijke ondersteuning:
 - Protocol Gebruikelijke Zorg Gemeente Dinkelland;
 - Protocol Indicatiestelling voor huishoudelijke verzorging Gemeente Dinkelland;
 - Protocol Tijdelijke situaties overgangsrecht ex artikel 41 Wmo;
 - * de Procedurele en financiële regels Wet maatschappelijke ondersteuning.

Het beleid wordt uitgevoerd door de medewerkers van het Zorgloket door middel van:

- informatieverstrekking;
- de afhandeling van aanvragen om vervoerpassen in het kader van het Collectief vraagafhankelijk vervoer (Regiotaxi);
- de afhandeling van aanvragen om hulp bij het huishouden, gehandicaptenparkeerkaarten, woningaanpassingen, rolstoelen en overige Wmo-hulpmiddelen.

Het beleid is specifiek gericht op de ingezetenen van de gemeente met een beperking en heeft op grond hiervan in het bijzonder betrekking op de prestatievelden 5 en 6 van de Wmo:

- "het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem" (prestatieveld 5);
- "het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behouden en het bevorderen van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijke verkeer" (prestatieveld 6).

Het gemeentelijk gehandicaptenbeleid heeft daarnaast raakvlakken met andere beleidsvelden in het kader van de Wmo zoals:

- het bevorderen van de maatschappelijke participatie op basis van een zo volwaardig en zo zelfstandig mogelijke deelname aan het maatschappelijk verkeer (prestatieveld 1);
- het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning (prestatieveld 3).

Op het gebied van wonen, welzijn en zorg ten behoeve van personen met een beperking heeft de gemeente derhalve een brede maatschappelijke verantwoordelijkheid, wat tot uiting komt in de coördinerende, initiërende, faciliterende en regisserende rol die de gemeente daarbij heeft.

Speerpunten van het beleid zijn:

- het realiseren van een goed Wmo-voorzieningsniveau: naast individuele Wmo-verstrekingen kenmerkt het beleid zich door de collectieve inzet van Wmo-middelen. Een voorbeeld van dit laatste is de plaatsing van in hoogte verstelbare closetvoorzieningen in het nieuwbouwcomplex 'Sint Lucia' in Denekamp;
- het bieden van adequate faciliteiten (waaronder sportvoorzieningen) waarmee - in het licht van een zo zelfstandig mogelijke deelname aan het maatschappelijk verkeer - niet alleen beoogd wordt de mobiliteit van personen met een beperking te vergroten, maar ook de afhankelijkheid van deze personen van andere, duurdere zorgvoorzieningen zoveel mogelijk te beperken;
- het bieden van een vangnet voor die ingezetenen van de gemeente die zelf, al dan niet tijdelijk, niet (meer) in staat zijn tot het verrichten van activiteiten op het gebied van het verzorgen van het huishouden en die hiervoor zelf geen alternatieve voorziening kunnen organiseren;
- het zorg dragen dat personen met een Wsw-indicatie in het kader van deze wet op een passende werkplek geplaatst worden of aan een passende, volwaardige baan geholpen worden.

In het "Collegeprogramma 2006-2010" is ten aanzien van de kwetsbare groepen in de Wmo vastgelegd dat "het college de mogelijkheden onderzoekt om de inventarisatie van de vraag dichter bij die doelgroepen te kunnen aanbieden. Hierbij wordt gedacht aan samenwerking met andere partners in de WMO. In 2007 wordt dit bij de introductie van de Wmo meegenomen." Door middel van het onlangs samen met Woonmaatschappij Dinkelborgh opgezette en inmiddels afgesloten project "Möllnbuurt" is hier, als eerste stap, recentelijk invulling aan gegeven.

Het beleid komt in samenspraak met de plaatselijke belangengroeperingen (verenigd in de PIGD) tot stand. Bij de uitvoering van het gemeentelijk beleid zijn de afdelingen maatschappelijke zorg, openbare ruimte, vergunningen en financiën betrokken.

De financiële omvang van het gemeentelijk gehandicaptenbeleid omvat over 2007 een totaalbedrag van ruim € 2.900.000.

Wonen (prestatieveld 1, 5 en 6)

De gemeente Dinkelland wenst eind 2007 te beschikken over een nieuwe woonvisie. Deze woonvisie moet inzicht geven in de woningbehoefte voor de periode 2008-2016. Op dit moment wordt een breed Twents onderzoek gehouden naar de woningbehoefte. Dit onderzoek richt zich in het kader van de Wmo op een twee tal onderwerpen, nl. op de type woningen die nodig zijn en op doelgroepen van burgers. Ten aanzien van de type woningen kan worden gesteld dat het gaat om het aantal be-

nodigde 0-treden woningen, huur versus koop, verzorgd wonen(hulp op afroep), beschermd wonen en intramuraal wonen. Daarnaast wordt nog inzicht gegeven in het aantal starters(personen die nu niet over zelfstandige woonruimte beschikken), doorstromers jonger dan 55 jaar en doorstromers ouder dan 55 jaar. Territoriaal gezien richt het onderzoek zich op Denekamp, Ootmarsum, Weerselo en de rest van de gemeente.

Het bepalen van de woningbehoefte heeft raakvlakken met de mate van leefbaarheid in wijk, buurt en dorp/stad.

Ieder jaar maken de gemeente en de woningstichtingen Dinkelborgh en St. Joseph afspraken over lokale opgaven op het gebied van het wonen. Bij het realiseren van de opgaven zijn partijen van elkaar afhankelijk. De bestuurlijke relatie tussen de gemeente en de corporaties moet daarop zijn afgestemd. Dat betekent dat die relatie wordt gekenmerkt door overleg, streven naar wilsovereenstemming en het principe van prestatie en tegenprestatie. Prestatieafspraken vormen hiervan de belichaming.

De prestatieovereenkomst worden aangegaan voor de periode 1 januari 2007 – 31 december 2007.

De Woonvisie gemeente Dinkelland en de raamovereenkomst Wonen zijn uitgangspunt voor deze prestatieovereenkomst.

Het bouwprogramma 2007, waarbij het m.n. gaat om zgn. bouwen voor speciale doelgroepen ziet er als volgt uit:

Denekamp : - wooncomplex St. Lucia : voltooiing en ingebruikneming 60 zorgtoegankelijke appartementen met domotica en fossiele CO2 reductie.

- Brinkstraat/Potmaten : start bouw 35 zorgtoegankelijke appartementen voor licht geestelijk/lichamelijk gehandicapten met 100% alarmering, domotica en fossiele CO2 reductie.

Ootmarsum : - plan Rikmanspoel : voltooiing en ingebruikneming 3 zorgtoegankelijke appartementen en 2 woningen.

- plan CEL : voorbereiding eerste lijns gezondheidscentrum met 23 zorgtoegankelijke appartementen voor huur en koop.

Weerselo : - Vervangende nieuwbouw Huize St. Jozef (58 appartementen t.v.v. 46 kamers).

Saasveld : - 6 seniorenwoningen plan Diezelkamp.

Naast afspraken over het bouwen van woningen, zijn ook afspraken gemaakt betreffende het koppelen van Wmo-voorzieningen – al dan niet individueel van aard - aan nieuwbouw- of renovatieprojecten. Deze koppeling moet het mogelijk maken dat woningen meer levensloop bestendig zijn of worden. Daarmee wordt beoogd dat burgers langer thuis kunnen blijven wonen en dat kosten, m.n. de latere verbouwingskosten, worden beperkt.

De afspraken zien er als volgt uit:

De gemeente werkt binnen de wettelijke mogelijkheden mee aan een preventieve inzet van middelen van Wmo-gelden ten behoeve van nieuwbouw- en renovatieprojecten voor de WMO-doelgroep ouderen en personen met een beperking. De corporatie treedt tijdig in overleg met de gemeente, afdeling Maatschappelijke Zorg, teneinde de voorstellen te bespreken op haalbaarheid, kosten, voorwaarden etc.

De gemeente betreft als regievoerder de corporatie(s) bij de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo).

In 2006 hebben de gemeente en Dinkelborgh t.b.v. het project St Lucia in Denekamp gezamenlijk de aanpassing bekostigd voor de toiletruimten. Hierbij ging het om 60 mechanisch verstelbare toiletputten en 30 douche zitjes. Het gemeentelijk aandeel in de kosten bedroeg zo'n €60.000,--.

Om de kwaliteit van de prestatieovereenkomst te waarborgen treden de gemeente en de corporatie(s) regelmatig met elkaar in overleg ten behoeve van de uitvoeringsafspraken op de gebieden van de Wmo.

Vrouwenopvang (prestatieveld 7)

Dit beleidsterrein zal veelal op regionaal niveau en in samenwerking met de gemeenten in de regio ontwikkeld worden. De centrumgemeente Enschede is verantwoordelijk voor het tot stand brengen van voorzieningen op het gebied van maatschappelijke opvang en ambulante verslavingszorg. Deze taak moet Enschede uitvoeren in nauwe samenspraak met de regiogemeenten, waaronder Dinkelland. Voor dit prestatieveld zal de huidige financieringsstructuur (via centrumgemeente) gehandhaafd blijven.

In de doelstelling van dit prestatieveld zijn een vijftal aspecten te onderkennen: het bieden van dag- en nachtopvang bij dak- en thuisloosheid, opvang tijdens crisissituaties, opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld, begeleiding bij zelfstandig wonen en aanmelden van en advies bij geweld achter de voordeur. De uitgangspunten voor dit beleid liggen vast in de regionale beleidsnota Maatschappelijke Opvang en Ambulante Verslavingszorg. Deze is toe aan actualisatie.

Cliënten uit Dinkelland zullen meestal geen gebruik maken van het Vrouwenopvanghuis in Hengelo/Enschede, maar zij zullen veelal elders in het land hun toevlucht zoeken. In de opvanghuizen in deze regio verblijven daarentegen juist vrouwen uit andere landelijke regio's.

Bij de uitstroom, na de opvangperiode, zou het wenselijk zijn dat vrouwen voor het opbouwen van een nieuw bestaan zich daarbij niet alleen op de Twentse steden, maar ook op de kleinere gemeenten zouden richten.

Vrouwenopvang biedt ook begeleiding aan slachtoffers van mensenhandel. Hun begeleiding is specifiek en zeer langdurig. De gemeente Enschede heeft (namens alle Twentse gemeenten) bij de provincie structurele subsidie gevraagd voor de oprichting van een meld- en coördinatiepunt mensenhandel. Dinkelland moet de aanpak van huiselijk geweld lokaal vormgeven via de bestaande lokale netwerken. Deze netwerken zijn gebaseerd op de methode van 'Gebiedsgericht werken'. Daarbij wordt voortgebouwd op het door de GGD Twente uitgevoerde project 'integrale aanpak huiselijk geweld'.

De St. Trimaran coördineert binnen de gemeente Dinkelland de aanpak van huiselijk geweld.

Een goede aansluiting op het nieuw gevormde provinciale Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld in Zwolle (met een dependance in Enschede) is van groot belang. Dit in het kader van een snelle en adequate aanpak van huiselijk geweld, waarbij vroegsignalering voorop staat en betrokken organisaties optimaal samenwerken.

Een vereiste voor het opvangbeleid is dat er voldaan wordt aan voldoende omvang en hoge kwaliteit inzake beschikbaarheid van maatschappelijke opvangmogelijkheden.

Verslavingszorg (prestatieveld 9)

In nota Volksgezondheid zijn de kaders voor het lokaal gezondheidsbeleid geschetst aan de hand van de GGD-gezondheidsprofielen en waarbij is aangegeven voor welke bevolkingsgroepen nadere actie nodig is. Zo ook op het gebied van verslavingszorg.

In de nota is aangegeven dat de gemeente zich gedurende de periode 2004-2007 voornamelijk zal gaan richten op de ouderen en de jeugd, als het gaat om lokale invulling van het gezondheidsbeleid. Uit landelijk onderzoek is gebleken dat de gemeente Dinkelland negatief scoorde ten aanzien van het alcohol- en rookgebruik en positief ten aanzien van het drugsgebruik. Het beleid was gericht en gefocust op de leefstijl van jongeren. Met de toen nog te ontwikkelen nota jeugdbeleid zou extra aandacht voor deze problematiek komen.

Ten aanzien van tabak, alcohol en drugs bleek dat de voorlichting hierover nogal versnipperd en over meerdere fases van het schoolgaan was gegeven. Door het RIVM werd nu juist geadviseerd om de voorlichting met name te concentreren op 13- en 14-jarigen. Tevens werd vastgesteld dat de voorlichting zich alleen maar op de scholen voordeed, terwijl andere locaties (horeca en sportverenigingen) daarvan verstoken bleven. Er diende een nieuw voorlichtingsprogramma te komen op alle drie onderwerpen van verslavingszorg. Mede naar aanleiding van bovenstaande werden de navolgende doelstellingen geformuleerd:

1. Dinkelland wil de positieve onderscheiding ten opzichte van landelijke en regionale gemiddelden ten aanzien van rookgedrag en drugsgebruik continueren.
2. Dinkelland wil het alcoholgebruik terug brengen op minimaal het regionaal gemiddelde.

Om dit te willen bereiken worden de bestaande voorlichtingsprogramma's over alcohol en tabak gecontinueerd. De gemeente heeft de rol van uitvoerder en heeft de taak uitbesteed aan de GGD. De GGD is de regionale coördinator van de voorlichtingsprogramma's "de gezonde school en genotmidde-len" en "maak er geen gewoonte van".

In september 2006 is de actie "Hep ie fris" van start gegaan. Deze actie is tot stand gekomen door samenwerking tussen Dinkelland, Oldenzaal en Losser (DOL-gemeenten) vanuit de zgn. KANS-structuur voor jongeren.

Momenteel zijn drie werkgroepen vanuit de preventieve jeugdzorg bezig een activiteiten plan te ontwikkelen voor de komende jaren. In deze werkgroepen zitten o.a. beleidsambtenaren van de gemeente, ouders, Tactus en de GGD. Belangrijke thema's hierbij zijn, school, vrije tijd en thuis. Het plan dient medio 2007 gereed te zijn, en maakt onderdeel uit van het vierjarig Wmo beleidsplan. Daarnaast heeft de gemeente nog een convenant met de provincie Overijssel ten aanzien van preventieve jeugdzorg. Verslavingszorg maakt deel uit van het onderwerp preventieve jeugdzorg.

De hiervoor genoemde activiteiten passen binnen de gemeentelijke middelen die aan de GGD worden verstrekt. Samengevat draagt de gemeente ongeveer €750.000,-- per jaar bij aan de uitbestede inspanningen van de GGD, en wel de openbare gezondheidszorg, de Jeugd gezondheidszorg en een deel Maatwerk JGZ. Onder dit budget valt ook het verslavingsbeleid.

In de regio is ook nog een aantal andere instellingen actief bij de verslavingszorg. De bekendste hiervan is Tactus, instelling voor verslavingszorg te Hengelo. Zij doen veel aan jeugdpreventie, opvang en het geven van cursussen. De gemeente Dinkelland betaalt hieraan indirect mee vanuit de regio Twente.